

Postopna plačana v gotovini

DOMOLJUB

ŠTEV. 49.

V LJUBLJANI, DNE 10. DECEMBRA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Važnost dobrega tiska

Že v prejšnjem stoletju je zapisal plodoviti nemški pisatelj Alban Stolz znamenite besede: »Nebesa in pekli se danes vojskujeta na papirju in to s črkami. Če hočeš ostati pripadnik Kristusov, potem podpiraj edino krščanski tisk; z vsako desetico pa, ki jo izdaš za slab tisk, vzameš od hudiča aro za svojo dušo.« — Podobno je pisal sv. Peter Kanizij že leta 1570 o važnosti tiska: »Skrb za dober tisk ni nič manj važna kot spreobračanje divjih paganov.« — Prav v istem prepričanju izzvenijo besede znanega dunajskega apostola Viktorja Kolba rekoč: »Samo ena sila je na svetu, ki more vzdržati boj zoper desetglavo kraljico laži in zapeljevanja in to so knjige in časopisi, tiskani v krščanskem duhu.« — Nič drugače ne govori državni tiskar vatikanske države kardinal Pacelli: »Biti si moramo čisto na jasnem, da je vprašanje tiska življenjsko vprašanje katoli-

cizma v sedanjih dneh in da je za to ta zadeva — zadeva vesti vsakega posameznega katoličana.« — Prav isto je povedal 20. majnika leta 1925 sedanji sv. oče v neki avdijenci alžaskim katoličanom z besedami: »Hvalim vas radi vašega nevstrašnega poguma v boju za vaše verske pravice in krščanske običaje. Toda prosim vas: nikar ne pozabite najvažnejšega sredstva v boju za te pravice to je krščanskega tiska. Brez tega ste izgubljeni.« — »Se nedavno se je slišalo govoriti: Ena sama usmiljenka odtehta delo desetih žurnalistov. Danes pa vemo, da ne bomo kmalu imeli nobene usmiljenke več, če ne bodo stotine katoliških časnika delali trajno za svobodo cerkve in za udejstvovanje krščanske dobroteljske pise svetovnoznani nemški pisatelj in znanstvenik jezuit Muckermann.

Zganimo se vendar!

Kako dolgo še?... Kako dolgo vendar se bodo ponehali ti glasovi?... Ti strašni glasovi, ki nam prihajajo še vedno skoro teden za tednom, ponedeljek za ponedeljkom z raznih strani naše Slovenije o pretepih, o pobožjih, o mrtvih, o zaklanih? Kako dolgo bodo še vozili vsako nedeljo zvečer in ponedeljek jutro ranjence z oštarijskih bojišč v naše bolnišnice?... Kako dolgo se bodo še ponavljale te sramotne zgodbe, ti strašni prizori, ko se ljudje obdelavajo z noži in koli, ranjenci in mrtveci pa se valjajo v mlakah krvi?...

Lani 1. adventno nedeljo, obenem narodni praznik, so bili en dan štirje mrtvi in deset ranjenih!... Letos v nedeljo 8. novembra pa ni imela policija ne v Ljubljani ne v Mariboru prav ničesar opraviti, ker so bile — gostilne zaprte, oziroma alkohol je bil dejan pod zaporo.

Ali ni očitno, odkod to gorje med našim ljudstvom?

Kako dolgo bomo še trpeli to sramoto na našem narodnem življenju? Kje je naš narodni ponos? Saj nas mora biti sram pred tujci, če vedo, kaka divjaštva se še dogajajo med nami. Vsako leto jih na Slovenskem pade pod nožem ali kolom kakih 70 fantov ali mož. Kdo se ne zgraža?!

Kmalu bo trideset let, kar se je — kakor po vseh kulturnih deželah — tudi pri nas pričel odpor proti alkoholizmu z orožjem popolne združnosti. Z malo močmi se je vršil ta odpor,

— a vendar je vzlic vsem nedostatkem in vsem ogromnim zaprekam nazadnje v tem oziru vendar polagoma kaplja kamen izdolbla. Nazori o alkoholu so v mnogih — resnično naprednih in izobraževalnih — krogih drugačni kakor so bili pred nekaj desetletji. In tudi navade so drugačne. Da omenjamo samo našo inteligentno mladino, dijaštvo naše, — kaka razlika med nekdanj in sedaj! Da so nazori in navade glede alkohola danes drugačne nego pred par desetletji, temu je neovrgljiv dokaz to, da se napravljiva in uživa danes toliko brezalkoholnih pijač, ki jih prejšnji časi skoro poznali niso.

A pobijamo in koljemo se še vedno, kakor smo se, — če ne celo huje. Dokaz, da neki sloji našega ljudstva o kakem treznostnem pokretu še nič ne vedo, da do njih to gibanje v tridesetih letih še ni pripluskalo.

Te morije in pokolji pa so zadeve vsega naroda. Ali bomo govorili kakor Kajin: »Sem mar jaz varuh svojega brata?« Da, mi smo in moramo biti varuhi svojih bratov! Bolečine naših bratov so naše bolečine. In sramota, ki jo delajo pijanci v svoji podivjanosti, je naša sramota, sramota vsega naroda.

Ves narod, vsak njegov član, je poklican skrbeti za naroda čast, blaginjo in rast. Predvsem seveda duševni voditelji naroda, inteligenca. Saj vemo, kaj je moderna kultura! Ali niso bili stari narodi visoko kultivirani — in so vendar propadli, izginili. Pokopala jih je ne-

morala, in kultura jih ni rešila. Tudi nas moderna kultura ne bo rešila, če ne bomo moralno močni. Ne samo v umski kulturi, marveč tudi in še veliko bolj — v treznosti in kreposti je moč in čast naroda.

Kaj pa, kaj — povejte vendar, kaj bolj moralo ruši in krepost uničuje kakor alkohol? Ali ga ne vidimo povsod, kjer je kaka nerodnost, izgred, pretep? En sam mrtvec, zaklan v pijanosti, je taka grozna žaloigra, da bi morala ogorčiti vsako narodno in človeške čuteče srce. Ko je šlo za to, da bi bili naši vojaki naselili Koroško, se je reklo: Škoda vsakega moža, saj jo bomo tako dobili!... 70 mož, padlih na Slovenskem vsako leto v medsebojnih pijanskih pobožjih, pa se zdi, da ni velika škoda... Slovenija mirno koraka svojo pot dalje mimo teh ubitih, ki leže ob vseh cestah slovenskih... Nobenega razburjenja zaradi tega svet gre mirno svojo pot naprej, kakor da se ni zgodilo nič...

In vendar bi se morala zaradi teh 70 vsakoletnih grozodejstev — poleg sto in sto manjših nesreč — zgroziti in dvigniti k odporu vsa dežela, — ko bi imeli dovolj moralnega čuta!... Ko je zločinska roka zaklala župnika Kušarja, se je resnično zgrozila vsa Slovenija. Vsa je bila pod vtiskom tega strašnega dogodka in vsa se je nestrpno zanimala, kdaj hudočelca vjemo. Alkohol jih pa sme zaklati na leto 70, — a Slovenija je mirna. Njemu se vse odpusti. On ima privilegij, ljudi v masah moriti!

Slovenija, zdrami in zgani se vendar spričo tako številnih tragedij! Moralni čut — kje si?... Teh 70 mrtvih — vsako leto! — ali nas to nič ne boli, nič ne peče, nič ne briga, nič ne skrbi? Na vseh poljih kulture polno delavcev, — na tem, ki do neba kriči po odpuščanju, — skoro nikogar! Ali je to resno delo za narod?...

Treznostni pokret na Slovenskem mora stopiti v novo dobo! Začeti se mora z novim poudarkom! To zimo se mora začeti — takoj, brez odloga — in nadaljevati vztrajno, dokler se dežela ne strezni, dokler ne prenehajo sramotni pijanski pobožji!

V nedeljo 21. februarja bo velik protialkoholni kongres za vso Slovenijo v Ljubljani. Slovenska javnost bodi že zdaj opozorjena, da se na to pripravi.

Pozivljamo in prosimo vso slovensko javnost, da letošnjo zimo posveti prav posebno pažnjo tej stvari. Na eni strani dobroteljska pomoč stradalajočim in prezebajočim — na drugi boji vsaj potratnosti, pijanosti in razuzdano sti! To dvojje gre najbolje skupaj. To je res delo za narod!

PO SVETU

Katoliška cerkev

Dne 3. dec. 1931 je bil v Gorici veličasten pogreb pokojnega nadškofa msgr. dr. Franciška Sedeja, z vsemi cerkvenimi slovesnostmi, ki si jih je mogoče misliti. Pogreba so se udeležile vse civilne, vojaške in cerkvene oblasti. Na čelu je stopal goriški prefekt Tiengo, voditelj fašistične stranke, konzul Avenanti, komandant prve goriške divizije, general Bobbio, videmski nadškof Nogara, tržaški škof Fogar, poreški škof Pederzoli in krški škof Srebrnič.

Zastopniki oblastev so se zbirali pri nadškofijijski palači, kjer jih je sprejel apostolski administrator msgr. Sirotti z metropolitanskim kapljem. Ljubljanskega škofa sta zastopala msgr. Josip Učič in profesor dr. Ehrlich, briksenskega škofa msgr. Mutschlechner. Na ulicah, po katerih je šel sprevod od kapelice v knezoškofijijski palači do stolne cerkve, se je zbrala ogromna množica ljudstva ne samo iz Gorice, temveč tudi iz najoddaljenejših krajev province, da izkaže pokojnemu cerkvenemu knezu zadnjič svojo ljubezen. V kapeli, v kateri je bila položena krsta s pokojnikom, je neprestano valovila nepregledna množica vernikov, dokler niso krste zapečatili.

Ob 9. zjutraj je bilo vse pripravljeno za pogreb. V ulici Rastello so se razvrstile nepregledne množice verskih bratovščin z zastavami. V stolni cerkvi in v vseh cerkvah province so zvonovi zadnjič pozdravljali priljubljenega metropolita. Za krsto so se vrstile množice vernikov z zastopniki frančiškanskega in kapucinskega reda, usmiljenih bratov, dalje seminaristi in vojaška godba 23. polka, ki jo je dalo na razpolago vojaško poveljstvo. Pred krsto, katero so nosili duhovniki, je stopal apostolski administrator Sirotti, prvi član kapitlja msgr. Tarlao, potem pa nadškof iz Vidma ter škofje iz Trsta, Poreča in Krka. Na krsti je ležala škofovska mitra in palica. Na obeh straneh krste so korakali gasilci v slavnostnih oblekah. V neposredni bližini pa so šli duhovniki z bakljami in gorečimi svečami.

Za krsto so šli sorodniki, neposredni nameščenci pokojnika, nato pa zastopniki oblastev s prefektom na čelu. Dalje so sledili zastopniki vojske, milice in zrakovlovstva. Po vseh ulicah, koder se je pomikal sprevod, so se zbirale nepregledne množice ljudstva. Ko je prišel sprevod do stolne cerkve, ki je bila zavita v črnilo, so položili krsto na katafalk, dočim so se razvrstili škofje, kapitelj in ostali zastopniki v koru ob strani presbiterija. Nad presbiterijem je bil postavljen velik bel križ v črnem ozadju. Zastopniki vojaštva in drugih oblasti so se razvrstili po prvih klopeh. Za katafalikom pa se je zbrala duhovščina. Nato pa so v ostale dele cerkve pustili vstopiti ljudskim množicam. Na škofovskem prestolu je zavel mesto videmski nadškof, njemu nasproti pa drug škof. Začela se je sv. maša z rekvijemom.

Po sv. maši je stopil na govorniški oder magr. Kren od metropolitnega kapitlja in govoril o pokorniku, slaveč njegove velike duhovne in moralne odličnosti. Magr. Kren je imel slavnostni govor tudi ob priliki 25 letnice Sedeževoga škofovanja. Po maši so se zbrali škofje okoli hrste in pet-

krat ponovili molitve za pokojnika. Slovesnosti v stolni cerkvi so trajale nad dve uri.

Potem pa se je zopet razvil ogromni spreved. Krsto s truplom so položili na mrtvaški voz, katerega so vlekli štirje vranici, in spreved se je jel pomikati proti Sv. gori. Na vseh cestah se je zbralo nešteto občanstvo, da izkaže mrtvemu knezu zadnjo čast. Pod Sv. goro so položili krsto na drug voz, ki jo je potegnil do vrhe gore. Tudi tam je bila zbrana ogromna množica vernikov. Frančiškani so prenesli krsto v cerkev, kjer je zopet bila maša. Truplo bodo zaenkrat položili v grobnico neke goriške plemiške rodbine; pozneje ga bodo položil v posebno grobnico, ki se bo zgradila za pokojnega nadškofa.

»Če je bolnik neozdravljivo bolan. Kako rešiti delavsko vprašanje? To je obširno povedal že papež Leon XIII. v svoji delavski okrožnici in sedanjí papež v njenem dopolnilu. Kratko in jedrnató je povzel ves ta nauk dublinski mesečnik »The Cross«, z besedami: »Pustite, naj zavladata pravica in ljubezen. Zagotovite delavcu zadostno plačo, da bo mogel živeti. Dajte mu toliko sadov njegovega v industriji nagromadenega dela, da se bo mogel dvigniti do skromnega posestva in brez skrbi in svoboden gledati v bodočnost. Le to more narode obvarovati revolucije in poloma. Bo li svet hotel imeti toliko pameti in poslušati? Ako ne, je boljše vsem neizbežen in z njim uničenje sedanjega napredka.« A kaj pomaga bolniku najvpešnejše zdravilo, če ga odločno odklanja.

Kalica

s Zopet nedolžne žrtve. Pred izrednim sodiščem za varstvo države je bilo te dni zopet 24 Slovencev. Obloženji so bili, da so delovali proti italijanski državi. Čeprav obtožencem niso mogli dokazati za kar so jih preganjali, so bili vendar obsojeni in sicer so dobili: Zorko Jelenič 20, dr. Sfiligoj in Rutar 10, Ivan Lenarčič 6, Hilarij Frančeskin, Jernej Luznik, Matija Mihalič, Vincenc Čač, Alojzij Mihalič, Karl Fond, Angel Škerlj, Petarosa Viktor, Anton Zobec in Matija Mihalič 5, Srečko Logar 4, Angel Čač pa 2 in pol leti. Ostali so bili oproščeni.

s Še eden, ki ga ima fašizem na vesti. V Komnu na Krasu je nemadoma preminul tamošnji dekan gospod Bogomil Nemec. Bil je rahlega zdravja, fašisti pa so ga, ker je bil zaveden narodnjak, prav satansko preganjali. Premoženja blagopekoini ni zapustil, a zapustil je nekaj lepšega: zlat list v zgodovini slovenske duhovščine, oškropljen s krvjo, katera vpije k Gospodu nebes in zemlje.

Španija

s Se pokopališča nimajo miru pred
njimi. Pred španskimi framazoni namreč.
Pravosodni minister je te dni prečital v par-
lamentu zakonski načrt, po katerem bodo
vsa občinska pokopališča izgubila doseda-
nji katoliški značaj. Podrli bodo zidove med
dosedanjimi katoliškimi in civilnimi poko-
pališči. Framazoni hočejo tudi razdreti ka-
toliški zakon in vpehati koruzništvo. Pos-
lanski zbornici bodo predložili načrt za-
kona o ločitvi zakonov, ki obsega 12 glav-
nih razlogov za ločitev. Ločitev pa se lahko
zahteva tudi brez utemeljenih razlogov, če
je zahteva oba zakonca skupno radi med-

sebojnega nerazumevanja, čemur se sme
ugoditi šele po dveh letih zakona. Načrt
zakona izrecno določa, da se smejo pravno-
veljavno z izrekom civilnih sodišč ločiti tudi
oni zakoni, ki so bili sklenjeni cerkveno.

Anglija

! Pes laja, Anglija pa gre svojo pot. Dne 2. dec. 1931 se je zaključila v Londonu takozvana indijska konferenca. Odposlanci Indije pod vodstvom Gandija so došli pred mnogimi tedni v London, da se razgovarjajo z angleškimi lordi o Indiji in njeni svobodi. Do pravih zaključkov ni prišlo, zakaj Gandi zahteva popolno svobodo in državnost, dotični bi Angleži hoteli dati Indiji le delno samostojnost. Posebno nepopustljiva napram zahtevam Indijancev je se danja vlada, ki se opira na ogromno konservativno večino v parlamentu. Gandi je zapustil London in se vrne preko Italije v Indijo. Bližnja bodočnost bo pokazala, ali se bodo pogajanja med Indijci in Angleži nadaljevala, ali pa bo prišlo med obema narodoma boj na življenje in smrt. Minister za Indijo Samuel Hoare je te dni izjavil: »Mi se ne smemo pokazati bojazljivci in nikakor ne smemo zapravljati moči z notranjimi boji. Pes zaje, a Anglež gre svojo pot, katere mi nikdo ne more zastaviti.« Tako Samuel Hoare. Mi pa pravimo: Ko pride čas, bo Indija dobila svobodo, če treba tudi proti volji angleških lordov.

Polisher

s Za krščanski zakon se bije boj sedaj tudi na Poljskem. Vlada generala Piłsudskega je namreč izdala načrt o preureditvi zakonskega prava. Načrt vlade gospoda generala predvideva civilni zakon in ločitev katoliških porok. Za Poljake, ki so sicer globokoveren narod, je ta načrt zakona naravnost izzivanje. Na velikih shodih hoče katoliško prebivalstvo ugovarjati, škofje pa so odredili posebne božje službe za preprenenje od vlade nameravane preureditve. Katoliška akcija je preželožila oblastem posebno vlogo z več kot 100.000 podpisi. Desničarski listi napadajo vlado, da je sovražna cerkvi in krščanskemu mišljenju.

Rusija

s Moskovsko pravoslavno stolno cerkev so pogladi z dinamitom v zrak. Dne 5. decembra 1931 dopoldne so pogladi boljševiski v zrak z dinamitom Zveličarjevo katedralo v Moskvi, ki je bila zgrajena l. 1812 v spomin na veliki požar in na propad Napoleonske velike armade. Katedrala je bila eno najslavnejših arhitektonskih del v Rusiji. Eksplozija je bila tako silna, da jo je bilo slišati po vsem mestu in okolici. Pred eksplozijo so vsa okolika katedrale, več sto metrov naokoli, zaprli s močnim policijskim in vojaškim kordonom. En kilometer daleč naokoli se je po eksploziji vsul dež razbitin in prahu. Nekaj sto metrov naokoli so se radi silnega zračnega pritiska pobile vse šipe. Na prostoru, kjer je stala katedrala, bodo zgradili kongresno palačo. Z graditvijo palače bodo začeli takoj, ko bodo odstranili ruševine katedrale. To vest bo sprejel z velikim ogerčenjem na znanje ne samo krščanski, ampak tudi ves kulturni svet. Zopet so se boljševiski pokazali v vsem svojem divjem sovraštvu do vere. S tem, da so uničili slavno Zveličarjevo katedralo, ki je predstavljala umetnino zgo-

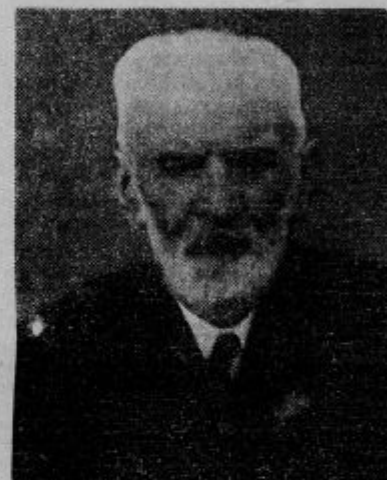
Nadškof dr. Fr. B. Sedej na mrtvaskem cestu.

Pevski odsek v Štangi, s pevovodjem g. org. Jehlikarjem. Agilni zbor je priredil dne 22. nov. v Štangi lep koncert.

Ivan Fatur.

Fran Ottoničar iz Begunj pri Cerknici je pred kratkim umrl v starosti 81 let. Bil je zvest prijatelj našega pokreta in našega časopisa. »Slovence« je prihajal v njegovo hišo nad 30 let.

Grozote prihodnje vojske. Vsi vojaški strokovnjaki napovedujejo, da bodo bodoče vojne še strašnejše od dosedanjih. Morilna orožja, ki so jih izumili, daleko nadkriljujejo dosedanje in vedno nova sredstva se izdelujejo. Posebno veliko ulogo bodo igrali strupeni plini, ki jih bodo sipali z bombami iz aeroplanov na sovražna mesta. Proti tej strahotni iznajdi obrambna sredstva. V Franciji in Nemčiji in tudi drugod so zato pričeli za vsak slučaj podučevati prebivalstvo o uporabi teh sredstev in izvajajo javne poskuse, kakor kaže naša slika.

Kitajske čete odhajajo na bojišče.

dovinske vrednosti, so pokazali tudi svoje sovraštvo do vsega, kar je Rusiji sveto.

Amerika

s »Svoboda« prepiranja. Iz ameriškega lista »Ave Maria« posnemamo: Kulturnobojna mehiška zvezna država Vera Cruz zahteva od učiteljstva obojega spola, da mora biti članjeno v framsonski zvezi. Kdor bi tega ne hotel, bo odstranjen in državne službe. Tako je odredil guverner Tejeda. A ne samo to. Onim, ki jim globoko versko prepričanje brani to storiti — se raji prostovoljno odpovedo državnim službam. Revolucijonarna zveza bombardira domove. Alice Moreno, bivša voditeljica neke državne šole, ki je raji pustila službo, kot bi se odpovedala svojemu verskemu prepričanju, je že postala žrtev tega pritiska. Po srečnem naključju ne sicer osebnost, pač pa njen dom, ki je bil bombardiran, framsonski guverner hoče za vsako ceno mladi rod vzgojiti v popolnoma brezverskem, da protiverskem duhu. Pač ne misli, da si lahko vzgoji enega, ki mu bo s kroglo plačal njegovo delo.

s Danes gre hitreje kot včasih. Pretekli teden v noči na petek 4. decembra so vstalske čete pod poveljstvom podpredsednika republike San Salvador Martinezena nenadoma napadle glavno mesto in ga osvojile po srčitem boju, ki je trajal vso noč in ki je bil izredno krvav. Napad se je začel ob pol 11 zvečer, ko so se vstasi pojavili pred glavnim mestom in začeli bombardirati palačo državnega predsednika. Vladi zveste čete so odgovarjale na streljanje, pozneje je pa vedno več čet prešlo k vstajem, tako da je postal položaj za vlado nevzdržen, tembolj, ker so se razbili vsi poskusi za pogajanja. — Vstasi so odklonili vse predloge, vztrajali na postavitvi vojaške diktature in pozvali vladi zveste dele narodne garde in policijo, naj se brezpogojno vda. Boj za glavno mesto San Salvador se je končal zjutraj, ko so vstasi vkorakali v mesto. Državni predsednik Arango je že prej pobegnil v sosednjo republiko Guatemala. V mestu je popolen mir in novi oblastniki sestavljajo vojaško vlado pod predsedstvom Martinezena. Cenzura je najstrožja. Vse banke in trgovine so zaprte. Zdi se, da so se podobni boji kakor v glavnem mestu vršili tudi v različnih mestih v notranjosti dežele. Lahko se trdi, da je San Salvador popolnoma v rokah vstasov. — Zadnje vesti poročajo, da je prejšnji podpredsednik Maksimilijan Martinez, vodja vojaške vstaje proglašen za začasnega predsednika. Torej se ni mujal zaman.

s Razno. V Clevelandu so preminuli: voditelj mlekarne Alojz Lankhman iz Cerknice pri Rakeku, Janez Luznar iz Skofje Loke, Ana Strnad in Karla Kramaršič iz Zuzemberka. — V Jolietu je umrl Franc Gregorač iz vasi Sela pri Vinici.

Drobne novice

Zopet pada angleški denar.

Za zastopnika Francije pri Sv. stolici je imenovan msgr. Vidal.

Za papeževga poslanika v Litvi je naznačen msgr. Arata. Msgr. Faidutti (nasprotnik fašistov) se »zdravi« v Königsbergu.

Češki državni proračun za prihodnje proračunsko leto šteje 15 in pol milijarde dinarjev.

KAJ JE NOVEGA

Kmetska zveza razpuščena

Jugoslavanska kmetska zveza s sedežem v Ljubljani je razpuščena. Zato se za nedeljo 6. decembra 1931 naznanjeni občni zbor ni mogel vršiti.

Kmetske zveze v Mariboru ni več. Dne 3. dec. 1931 je policija prinesla v tajništvo mariborske Kmetske zveze odlok g. bana, s katerim je bila ta zveza razpuščena. Policija je prostore takoj zapečatila.

d Naročnike, ki še niso poravnali naročnine za letošnje leto, najbo prosimo, da to nemudoma stori. Noben list ne more obstajati brez redno plačujočih naročnikov.

d Tridesetletnica obstoja je proslavilo preteklo nedeljo katoliško akademsko društvo »Zarja«. Naj cvete in raste v čast Božjo in slavo naroda še naprej in naprej!

d Dijaške Marijanske kongregacije in Slovenska dijaška zveza so praznik Brezmadežne dne 8. decembra proslavile zelo lepo. Vrli naši katoliški dijakci in dijakinje so se s tridnevni duhovnimi vajami in spremljanjem sv. obhajila vnovič izročili v varstvo nebeški Materi. Na praznik dopoldne so priredili v ljubljanski unionski dvorani v počastitev Brezmadežne prekrasno uspele akademijo. Dvorana je bila nabito polna. Med udeleženci smo opazili

tudi gospoda knezoškofa dr. Rožmana, Poldne so katoliški vseučiliščniki priredili v dramskem gledališču versko igro »Avguštin«. Globoko delo katoliške mladine nam vznbuja tudi v teh žalostnih časih najboljše nade na srečnejšo bodočnost naroda.

d Duhovniške novice. Za upravitelja dekanije Stari trg pri Slovenjgradcu je imenovan Alojzij Čizek, duhovni svetnik in mestni župnik v Slovenjgradcu; za provizorja župnije Stari trg je imenovan kaplan Štefan Horvat; za duh. svetovalca je imenovan M. Ulčnik, župnik pri Sv. Florjani v Doliču. Nadalje je razpisana župnija Črešnjica v dekaniji Nova cerkev do 5. januarja 1932.

d Razrešen je bil svojih dolžnosti z odlokom notranjega ministra doseđanji mariborski župan odvetnik dr. Alojzij Juvan. Za župana je obremen imenovan doseđanji podžupan odvetnik dr. Franjo Lipold, a za podžupana načelnik mariborske borze dela in član banovinskega sveta Rudolf Golub.

d Kranjska industrijska družba hoče baje v najkrajšem času ustaviti vse svoje obrate na Jesenicah. Stotine delavstva bi bilo tako na cesti ravno za praznike. Če »gospodarskim krogom« tovarna več ne nese, naj jo izroče delavstvu v izkoriščanje.

d Pazite na nove pošne določbe! Od 1. decembra dalje je treba frankirati dopis-

41 milijard znaša francoski državni proračun.

Od 18 na 14 mesecev bo znižana vojaška služba v Češkoslovaški.

Izvoz lesa iz Rusije se je zopet pričel. Gre v Holandijo, Anglijo, Francijo in Italijo.

Za 25% hočejo zvišati francoske železniške cene. Plače dol, cene gor!

2.840.000 brezposelnih so našli v 23 večjih japonskih mestih.

Tri mesece že niso dobili plače učitelji v sedaj romunski Bukovini, ki ima ukrajinsko večino.

30.000 samomorilcev starih od 20 do 24 let je bilo v zadnjih petih letih v ruskem boljševiškem »raju«.

V državi Danski ni gospodarske krize. Zasluga bogato razvitega združništva.

Državljanska voja ba grozi Nemčiji.

Za oboroževanje je uporabila Madjarska francosko posojilo.

Umrli najstarejši človek na Poljskem 120 letni trgovec Levkovič v mestu Kielce.

Tajno komunistično tiskarno so odkrili v avstrijskem Gradcu.

1.004.028 prebivalcev je imel Rim dne 31. oktobra 1931.

460.000 kg »enoftobaka« so porabili v zadnjih petih letih na Češkoslovaškem.

2 milijona čeških kron je dala Dunajska kreditna banka nekim časopisom, da bi ne pisali o njenem težkem položaju.

Zgori je Sokolski dom v Stupari pri slovaški Bratislavi.

Smrtno se je ponesrečil najboljši romunski zrakoplovec Oculeanu

Komunist dr. Šmeral je prišel iz Rusije v Prago, »da napravi red« med češkimi boljševiki.

10 milijard lejev je v zadnjem času prešlo iz romunskih bank v zasebne roke. Moderna pesem!

326 milijonov stotov krompirja je letos pridelala Poljska.

Plača prvega angleškega protestantovskega nadškofa znaša letno 75.000 dolarjev. (Nad 4 milijone dinarjev.)

Tudi v Franciji je letos doteklo za 2460 milijonov frankov manj denarja za davke kot lani v istem letu.

Uničenje 18 milijonov vreč braziljske kave so preprečile njujorske banke.

Za okrog 12 milijard mark so zadolženi nemški kmetje. (1 marka je okrog 13 dinarjev.)

Po 20 plačanih mest imajo nekateri uradniki na Madjarskem.

8 milijonov ton peska bodo rabili za jez ob ameriški reki Colorado.

Časopisje prorokuje, da vstopi Poljska v kratkem v Malo antanto.

Največ uvaža v Rusijo Anglija; nato slede po vrsti Holandska, Francija, Nemčija.

Položaj industrije se je zboljšal v Angliji. Na severu dežele grade nove tovarne.

Pri občinskih volitvah na Württembergu so nemški fašisti (hitlerjevci) podvojili število svojih glasov.

Obvezno zavarovanje za starost so Švicarji z ljudskim glasovanjem 6. decembra z večino odklonili.

Nevarno je oholel bivši italijanski ministrski predsednik Salandra.

nice, ki so namenjene izven domačega poštnege okoliša z znamko 75 par in ne več po 50 par kakor doslej. Za pisma, ki gredo izven domačega poštnege okoliša, pa znaša franko 1 Din 50 par.

d K novim poštnim pristojbinam. Glede krajevnega pisemskega prometa je izdalo ljubljansko pošt. ravnateljstvo tole pojasnilo: Dokler ministristvo glede krajevnega prometa načelno ne odloči, se smatra za krajevni promet promet na vsem področju pomožnih pošt itd. Promet na področju dveh pošt se smatra za medkrajevni, če sta tudi področji obeh pošt zemljepisna enota.

d Vsi javni plesi so prepovedani — v Čehoslovaški. Pri nas imamo za ples in podobne traparije še vedno dovolj denarja.

d Nova strokovna šola v Ljubljani. Banske uprava dravske banovine ustanavlja strokovno šolo za glasbila (izdelovanje violon, citer, gitar), ki bi se otvorila na Tehnični srednji šoli v Ljubljani še v tem zimskem tečaju. Šola bi imela značaj nižje strokovne šole, učna doba tri leta, odhodno spričevalo veljavno kot obrtno učno pismo. Za sprejem v šolo se zahteva, da je učenec najmanj 14 let star, da je dovršil dva razreda srednje (meščanske) šole in da ima dober posluš (sprejemni izpit). Dečki, ki bi želeli vstopiti v to šolo, ali njihovi starši (skrbniki) naj se osebno zgledajo pri direktorju Tehniške srednje šole v Ljubljani najkasneje do 20. decembra.

d Duhovne vaje za žene v Mali Loki. V dneh od 28. nov. do 2. dec. t. l. so se vršile tu prve duhovne vaje za žene. Udeležilo se jih je 20 mater. Tu se je pokazalo, kako hvaležna je zamisel takih zaprtih duhovnih vaj za žene. Tu v tišini, same z Bogom, so se pred oltarjem odpirale duše slovenskih žen, mater, svecenic, trpink. Tu so našle Simona na trnjeni poti, ki jim je olajšal težko breme zakonskega življenja. Če kdo, potrebuje naše žene in matere par tihih, mirnih dni, da obnove in poglobe zvezo z Bogom. Ob zaključku so bile tako srečne, da je sleherni trepetala solza veselja in hvaležnosti. Ginljivo se je poslovila ena od udeleženk, iskreno in priprosto, v imenu vseh udeleženk od pred. g. duh. voditelja. Prve duhovne vaje za žene bodo sedaj v januarju 1932, vendar naj bi se one, ki se jih žele udeležiti, kmalu priglasile na predstojništvu sester sv. Križa v Mali Loki pri Ihanu, p. Domžale. Od 19.—23. decembra t. l. pa bodo duhovne vaje za dekleta. Dekleta, pridite, da pripravite tople jaslice v svojih srcih nebeskemu Detetu.

d Krivoverske knjige o duši, peklu in večnosti ponujajo v nakup neke ženske tu-intam na deželi. V peč z njimi, s knjigami namreč, da ne bo pomote.

d Že en mesec so brez verouka otroci v Šmihelu pri Novem mestu.

d Že tri tedne so brez verouka na deški šoli v Trbovljah.

d Koliko vseučilišnikov ima slovenska univerza. Sedaj so znane končne številke o ljublj. akademiki, kolikor se jih je letos vpisalo na ljubljanski univerzi. Rok za vpis je bil namreč podaljšan letos do konca novembra. Skupaj je na ljubljanski univerzi vpisanih 1778 akademikov. Na filozofski fakulteti je vpisanih 551 akademikov, med temi 19 izrednih slušateljev. Na juridični fakulteti je vpisanih 489 akademikov, med temi 4 izredni. Na medic-

Bolečine v hrbtu, zaustavite jih

SLOAN-ov LINIMENT premaga bolečine, naglo pomiruje in Vas naredi gibčne. Čim Vas napadejo bolečine, nemežite nalahno brez utiravanja malo SLOAN-OVE masti. Prodira in pomirja bolna mesta in mišice in odstranja bolečine.

Rabite SLOAN-OVO mast proti bolečinam v križu, revmatizmu, išiasu, bolečinam, distorzije in konvulzije in proti vsem vrstam boleznim v mišicah.

Dobi se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine.

ski fakulteti je vpisanih 114 akademikov. Na tehnični fakulteti je vpisanih 569 akademikov, med temi 3 izredni. Na teoškiki fakulteti pa je vpisanih 155 akademikov, med temi 5 izrednih slušateljev.

Kaj naj vam daje trgovec za Božič in novo leto? Gospodarju koledar Kmetске zveze in gospodinjji Gospodinjjski koledar. — Recite trgovcu, kjer stalno kupujete, da naj piše po nje Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

d Nenadna zima. V Belgradu so imeli te dni naravnost sibirsko zimo. Pol mesta je prehlajenega. — V Kraljevu so beležili 24 stopinj pod ničlo. — Proga Skopje — Ohrid je bila tako zasnežena po zametih, da je več dni promet nemogoč. — V Italiji so divjale velike poplave, burja in snežni meteži. V tržaški luki je bil promet popolnoma ustavljen. — V Romuniji je vladal tak mrz, da je več ljudi zmrznilo. Mestoma je kazal toplomer do 28 stopinj pod ničlo. V Črnem morju so neprestani viharji ogrožali tudi največje ladje. — V Bolgariji je zapadel sneg do 3 m višine. V Londonu je gošča megla povzročila zastoj celokupnega prometa v mestu in okolici.

d Vreme na dan 3. decembra. V Dravski banovini je bilo ta dan večji del oblačno, le na Gorenjskem jasno. Najhujši mrz je bil okoli Kranjske gore. Po Krasu divja burja. Posamezna poročila so včeraj zjutraj zabeležila naslednje vremensko stanje: Boh. Bistrica — 6 C, oblačno, snega 25 cm; Kranjska gora — 12 C, jasno, snega 25 cm v ravnini; Jesenje — 6 C, jasno; Tržič — 8 C, jasno, snega 10 cm; Kamnik — 2 C, oblačno, snega 3 cm; Maribor — 2 C, oblačno; Dravograd — 5 C, oblačno; Ljutomer — 2 C, jasno; Celje — 2 C, oblačno; Brežice — 2 C, oblačno; Št. Janž na Dolenjskem — 3 C, oblačno; Novo mesto — 1 C, oblačno; Kočevje — 5 C, oblačno; Rakek — 3 C, jasno.

d Še nekaj podatkov o zadnjem ljudskem štetju. Državni statistični urad je izdal definitivne podatke o prebivalstvu Jugoslavije po vseh banovinah in okrajih. Skupno število prebivalcev v državi znaša 12.930.918. Za dravsko banovino veljajo sedaj sledeče številke: Površina znaša 16.971 kvadr. kilometrov, družin je 256.230, moških 551.401, žensk 592.793, skupno število prebivalcev 1.144.194, dočim je po prvih podatkih znašalo število prebivalstva 1.120.549, torej ima dravska banovina sedaj 23.645 prebivalcev več. Povečanje je nastalo zaradi sprememb, ki so se izvršile z izmenjavo okraja Čabar, ki je prešel v

savsko banovino, in okrajev Metlika in Črnomelj, ki sta bila vrnjena dravski banovini. Skupen izpad znaša 10.222, skupen prirastek pa 27.876 prebivalcev, tako da je dravska banovina narasla s to izmenjavo za 17.654 prebivalcev. Ostali prirastek 5991 prebivalcev izvira iz sprememb v okrajih Dolnje Lendave in Ljubomera, kjer so nekatere katastralne občine prešle iz savske v dravsko banovino. Površina dravske banovine je narasla za 235 kv. kilometrov.

Gospodarska kriza in trgovine na drobno. Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani je izdala na vse trgovce sledečo okrožnico: »Huda gospodarska kriza nujno zahteva potrebne omejitve v trgovskem poslovanju, da se zagotovi obstoj obratov. Ker se krediti zmanjšujejo na vsej črti gospodarskega udejstvovanja, priporoča Zveza vsem detajlnim trgovcem, da skrajno omeje prodajo blaga na kredit in prodajajo blago proti takojšnjemu plačilu, da ne bi zabredli v težke posledice. Ta opreznost je nujno potrebna v interesu zdravega narodnega gospodarstva, dokler se gospodarska kriza ne ublaži.«

d Pozor na zvišano poštino! Te dni, ko je stopila v veljavo povišana poština, je menda skoraj vsakdo, ki je te dni prejel kakšno pismo, plačal kazni, ker so bila pisma povečini premalo znamkana. Zlasti večje tvrdke so morale plačati lepe zneske za kazensko poštino. Zato naj se vsak dobro pouči, da si ne povzroči pri naslovnikih zamere!

Winnetou — vse tri knjige z originalnimi naslovnimi slikami bodo najlepše božično darilo našim dečkom. Dobite v vsaki knjižarni, po pošti pa pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

d Pomočniško skušnjo v mesarski obrti je po triletni učni dobi naredila te dni gdč. Franja Hribar iz Vevč pri Ljubljani. Načelnik mesarske zadruge in bivši poljski župan g. Jakob Dimnik se je zelo pohvalno izrekel o uspehih, ki jih je dosegla nova mesarska pomočnica pri raznih mesarskih delih pred strogo komisijo.

d Okrožni urad za zavarovanje delavcev je te dni objavil, da je ministristvo za socialno politiko zvišalo postavke za bolniško zavarovanje delavcev in sicer z veljavo od 1. dec. 1931 dalje.

d Odprava stanovanjske zaščite je pahnila ljudstvo v bedo, čitamo sedaj v časopisih. Stanovanjski »veščaki« so za svoječasne odprave stanovanjskega zakona porokovali drugače.

Petdesetletnja strašna nesreča. 8. dec. 1881 je na Dunaju pogorelo operno gledališče. Požar je izbruhnil med predstavo 447 ljudi je našlo smrt v plamenih.

Vsaka 54. oseba na svetu lastuje dandanes kakšno vrsto avtomobil.

Ker je mestna ječa v Keansburg, Ill (Amerika), že celih 15 let vedno prazna, je sedaj naprodaj.

Neki londonski naravoslovec je dognal, da navadna bolha lahko preživi 62 dni brez vsake hrane (krvi).

V Walesu (Anglija) se nahaja vas po imenu Cwmystwyth; v tej bese- di ni niti enega samoglasnika.

Profesorska. Gospod profesor blodi razmišljen po ulicah. Na oglu ulice se ustavi in ne ve naprej. V tem trenutku pride mimo njegov učenec: »Kje je Gregorčičeva ulica?«

»Tako! druga na levi strani, gospod profesor! Dobro, sedite!«

»Nečuten dogodek« v Ameriki. Sovražstvo do črncev v Ameriki je še vedno zelo veliko in »boljši« Američani smatrajo za poniževalno govoriti z njimi. Zato je razumljivo razburjenje, ki ga je povzročil 92letni petrolejski kralj Rockefeller, ker je nekemu črncu, zaposlenemu na njegovem posvetu, podal svojo belo roko. Rockefellerja so izključili iz vseh »boljših« klubov radi tega.

Jugoslavija je sklenila prijateljsko pogodbo z republiko Poljsko. Na sliki vidimo (na desni) našega zun. ministra Marinkoviča, njemu nasproti pa poljskega zun. ministra Zaleskega, pri podpisu te pogodbe.

Po nedolžnem obsojen na smrtno ječo? L. 1916 je bil v San Franciscu obsojen na smrt in pozneje poniloščen na dosmrtno ječo voditelj ameriškega delavstva Tom Mooney. Obtožen je bil dinamitskega atentata, ki je imel strašne posledice. Dokazati mu med razpravo dejanja niso ravno mogli, zato je vedno in vedno prosil za obnovo procesa. Sedaj se je zanj zavzel newyorški župan Walker in je upati, da se mu posreči dokazati nedolžnost delavskega voditelja, o čemer je vsa javnost prepričana.

Z mandžurskega bojišča: Japonski oddelki strojnih pušk pri napredovanju

Avstralski letalec Bert Hikler, ki je prvi v nepretrganem poletu preletel južni Atlantski ocean.

d Avtobusne cene na progi Ljubljana—St. Vid—Tacen so sedaj sledeče: Ljubljana—Šiška (remiza) 1 Din, Slepi Janez 2 Din, St. Vid 3 Din, Vižmarje 3.50, Tacen 5 Din, Smartno 5.50 Din. Povratna vozovnica Ljubljana—St. Vid 5 Din, Vižmarje 6 Din, Tacen 8 Din. Otroci polovično ceno.

d Kmetijska predavanja bo oddajal ljubljanski radio dvakrat na teden in sicer ob nedeljah od 8 do pol 9 zjutraj, ob četrtkih pa od 18 do pol 19 zvečer.

Poznate slikane povesti Male knjižnice? Vsaka povest samo 2 Din. Dobite jih v vsaki knjižnici, doslej je izšlo 8 povesti. Naročite za brezplačno darilo otrokom! Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

d Nove pošne prostore v hiši g. dr. Vendelina Meglerja v Kamniku so blagoslovili preteklo nedeljo. Pošta je v novem posloppu res našla primerno namestitev. Na desni strani se nahaja paketna, pisemska ter telefonska in brzojavna pošta, na levi pa blagajna. Pismonoše imajo svojo sobo, ravno tako tudi g. upravnik. Prostori so veliki in higijenski ter je brez dvoma, da se bodo uradniki mnogo bolje počutili v novih prostorih, kot pa v starih zatohlih in temnih, ter bodo še vestneje izpolnjevali svojo službo v zadovoljstvo občinstva.

d Za znižanje stanarine. Pretekli teden se je vršila v Zagrebu konferenca odposlancev zagrebških strokovnih organizacij, na kateri so razpravljali o vprašanju pocenitve stanovanj. Sprejete so bile resolucije, v katerih se zahteva, da se znižajo cene stanovanj za 50 odstotkov. Resolucije bodo poslali merodajnim mestom.

d Nova narodna skupščina v Beogradu je bila otvorjena 7. decembra. Predsedoval je najstarejši poslanec dr. Spinčič. Izvolili so 4 začasne tajnike in pa odbor za potrditev izbranih poslancev. Proti izvolitvi nekaterih poslancev so vložili ugovori.

d V znamenju dolgov. Ministrstvo za finance je sestavilo statistiko zadolžitve naših samoupravnih teles po stanju 1. januarja 1931. Od 4769 občin, kolikor jih obstoja v naši državi, je finančno ministrstvo zbralo podatke o posojilih za 4756 občin, to se pravi, da ni dobilo podatkov samo od 13 občin. Istotako je finančno ministrstvo zbralo podatke o zadolžitvi banovin. Posojila občinam in banovinam so znašala omenjenega dne 1.746.052.254 Din. Največji dolg ima belgajska občina, to je 452 milijonov, na drugem mestu je Zagreb s 179 milijonov 700.000 Din, na tretjem pa Ljubljana s 148 milijoni 200.000 Din. Na ostale mestne občine odpade 383.700.000 Din. Beograd in sedeži banovin imajo skupno 953.321.969 Din dolga. Vaške občine dolgujejo 63.453.693 Din. Dolg banovin znaša 142.812.439 Din. Ti dolgovi so nastali večinoma v teku leta 1930, ko so banovine začele svoje delo, za kar je bila potrebna velika organizacija in kar je povzročilo veli-

ke stroške. Najbolj zadolžena je dravska banovina z 20.21 odst. skupnega dolga banovin, nato savska z 19.88 odst. in primorska s 5.85 odst.

d Za tri dni je ukinil predavanja na vseučilišču v Belgradu in sicer od 7. do 10. decembra rektor tamošnje univerze.

d Novi zakon. Nj. Vel. kralj je pretekli teden podpisal sledeče zakone: monopskega, o likvidaciji agrarne reforme, dopolnilnega o Privilegirani agrarni banki, zakon o zaščiti cestnega prometa, o prometu s filmi in o naseljevanju v južnih krajih. Več o teh zakonih prinaša »Slovenec« z dne 8. decembra.

d Katoliški dijaki v Belgradu. Koliko jih je? Na gimnazijah (7) je 249 dijakov in 279 dijakinj. Na realki jih je 43, na obeh učiteljskih 64 in a višjih meščanskih 65. Skupaj 700.

d 5 milijonov 610 tisoč katoličanov je v celi Jugoslaviji.

d Stare koleke je treba pravočasno zamenjati. Na podlagi čl. 37 zak. o taksah je izdal finančni minister sklep, da se 15. decembra t. l. vzamejo iz prometa teletaksne znamke: po 0.10, 0.20, 0.50, 1, 2, 3, 5, 10 in 50 Din, ki so prišle v veljavo 1. februarja 1927, in za 100 Din, ki so prišle v veljavo 1. oktobra 1929. Zamenjavanje teh taksnih znamk, v kolikor jih še imajo prodajalci, zasebniki in državne ustanove, se bo vršila 90 dni, to je od 15. decembra 1931 do 15. marca 1932.

CUDOVITO!

Včeraj se je sedel na stopnicah Nunske cerkve neki mož. Pasanti so mislili, da mu je slabo. Mož pojasni, da ga ozeblina tako mučijo, da mora počivati. Neki gospod vzame iz žepa steklenico tinkture in namaže možu nogo. Mož se obje, stopi na nogo in vzdikne: »Čudovito!« Gospod pojasni, da se tinktura zove »Sulfolal«, stane 20 Din (predplačilo), na povzette 30 Din. Pojasni tudi, da enkratno mazanje samo olajša hojo; da popolnoma ozdravite, si kupite takoj steklenico tinkture pri R. COTIČ, Ljubljana VII, Kamniška ulica št. 10a.

d Srebrne novce po 10 in 20 Din hoče izdati v najkrajšem času jugoslovanska vlada.

Kmetiskim zvezam. Vse krajevne zveze opozarjamo, da morajo čimprej obračunati glede koledarja Kmetijske zveze. Po 15. decembru ne moremo od nikogar več vzeti koledarjev nazaj, ampak jih bo treba plačati. Tudi se naj istosčasno nakaže, vplačilo za koledarje, kakor je bilo sporočeno v zadnji okrožnici, da je plačljivo vse samo po položnici Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

d Pridelek pšenice v Jugoslaviji je letos cenjen na 23.100.000 stotov, s čemer se je izvozna potreba povečala za 47.000 vagonov.

d Banska uprava v Zagrebu je ponovno določila cene kruhu, ki znašajo sedaj za beli kruh 4.50, polbeli 4, črni 3.50 Din.

d 2060 novih stanovanj je bilo letos do 1. decembra zgrajenih v Zagrebu.

d Nove zadrugu za izvoz jaje bodo ustanovili v Belgradu.

d Novo uredbo o draginskih dokladah državnih vpokojencev prinaša »Slovenec« z dne 5. decembra 1931.

d Še eno ministrstvo. Dne 4. t. m. je vlada razglasila zakon, s katerim so spremenjeni dosedanj predpisi o vrhovni drž. upravi. Med drugim določa § 1. tega zakona, da se ustanovi novo ministrstvo za telesno vzgojo. Ureditev ministrstva za telesno vzgojo naroda bo predpisala posebna uredba, ki jo bo izdal pristojni minister po odobritvi ministrskega sveta. Na-

Prigovoda se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Musarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

men ministrstva za telesno vzgojo naroda je naveden v zakonu: skrb za telesno vzgojo naroda, nadziranje telesne vzgoje mladine v šolah, v sporazumu z ministri, v katerih pristojnost spadajo te šole, odobravanje društev in drugih ustanov, ki imajo za cilj telesno vzgojo naroda (sokolstvo, sportska društva, strelske družine, prostovoljna gasilna društva itd.), končno nadzor nad takimi društvi in ustanovami ter izvrševanje zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije z dne 5. decembra 1929.

d Zgorelo je gospodarsko poslopje z raznimi novimi kmetijskimi stroji bivšemu kresniškemu županu Francu Bokalu p. Slatnarju.

d Popolnoma nov kotel je uničil požar posestniku Čehovinu Florijanu v Tremelj pri Celju.

d Zgorela je vsa zaloga papirja in leseni del skladišča v papirnici g. Leopolda Klančnika v Celju.

d Požar je upepelil gospodarsko poslopje posestniku Lužniku p. d. Spicu v Lomu pri Šoštanjju.

Kmetiskim gospodarjem in gospodinjam toplo priporočamo koledar, ki je izšel res za nje. Za gospodarje je koledar Kmetijske zveze, za gospodinjke pa Gospodinski koledar. Vsak stane s poštnino vred samo 10 Din. Najceneje je za vas, da pošljete znamke v pisnu naprej z naročilom Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

d Od nekd se je sprožila puška. Ono nedeljo je bil v gozdovih v Loški dolini večji lov, ki ga je opazoval tudi 20 letni Janez Kraje, sin posestnika iz Starega loga pri Ložu. Naenkrat se je od nekd sprožila puška in Kraje je padel obstreljen na tla. Neznani lovec ga je zadel s šibami v prsa, glavo in v desno roko. Kraja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, ne more pa povedati, kdo bi ga obstrelil, ker je bilo tedaj v gozdu več lovcev. Kraje je bil obstreljen najbrže po nesreči.

d Brado se polili s petrolejem. Od Sv. Marije ob Pesnici so pripeljali v mariborsko bolnišnico nekega moškega z grozovitimi ožganimi obrazom. Postal je žrtev fantovske objestnosti v soboto zvečer, ko je nastopil na vasi preoblečen v Miklošiča. Fantje so se pošalili z njim ter mu polili njegovo veliko brado iz predvsa s petrolejem in jo zažgali. Revez je začel goreti tako hitro, da si ni mogel strgati goreče brade z obraza ter mu je plamen ožgal vse lice. Zgoreli pa so mu tudi vsi lasje. Prepeljali so ga v bolnišnico.

d V čela se je zadela ledena plošča. V Sremskih Karlovcih se je pripetila težka nesreča na Donavi, pri kateri je našla smrt v valovih kmetica Mica Nešin. S svojo prijateljico Gino Ramitov sta se pripeljali v Karlovec, popokline pa sta se odpravili domov. Najeli sta čoln, ki naj bi ju prepeljal čez Donavo. Ko je bil čoln kakih 30 metrov od obrežja, se je zadela vanj velika ledena plošča, ki je v tem hipu priplavala po Donavi. Čoln se je prevrnil in vsi trije, obe ženski ter čolnar so padli v vodo. Razvila

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestiva, proti veroštvu i. t. d.

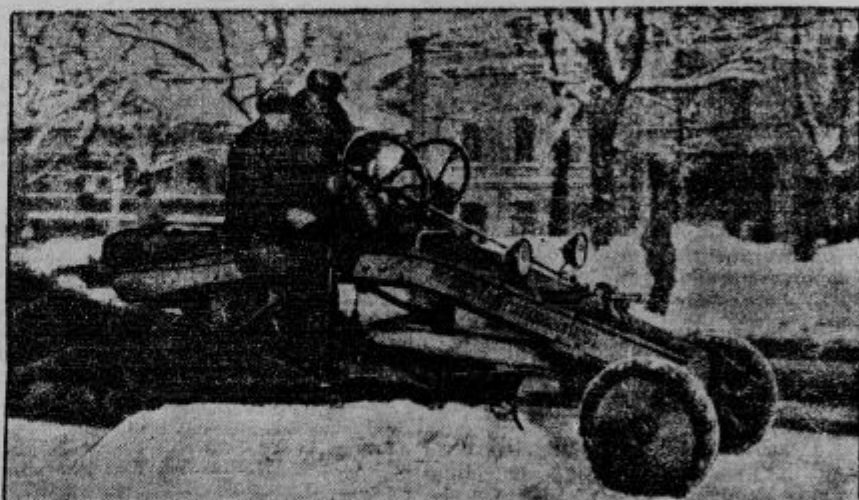
Konec studentovske idile. Na nemških univerzah, ki uživajo popolno avtonomijo, so dijaki, obsojeni na kako policijsko kazen, odsedeli ta »karcere« v posebni sobici na vseučilišču. Po novem zakonu bo ta privilegij menda odpadel. S tem bi izginila iz življenja visokošolcev zopet posebnost, ki je dala povsod tolikim žalam in doživljanjem. Na slikki taka sobica na vseučilišču v Heidelbergu, ki je posebno znamenita.

Alfred Rosenberg, strokovnjak za zunanjo politiko Hitlerjeve stranke, je potoval v Anglijo, da pridobi angleške uplívne kroge za razumevanje njihovih teženj. Istočasno so Hitlerjevi agenti potovali v Italijo, kjer so jih lepo sprejeli, v Angliji pa jim svetovali, naj opustijo fašistične utopije.

Geraldina Farrar, svetovno znamenita pevka, se je po desetletnih triumfih v vseh delih sveta razotčarala nad gledališčem in je sklenila živeti paslej ločena od svetnega hrupa in vrvenja.

V borbi proti snegu. Na Finskem in v drugih baltičskih državah je severna zima že davno pritisnila z vso silo. Vse ceste so pokrili snežni zameti. Z najbolj modernimi tehničnimi pripomočki, snežnimi plugi, čistijo neprestano glavne ulice mest, da vsaj za silo vzdržujejo promet.

Bogati otroci za svoje revne sošolčke. V mnogih mestih so pričeli z dobrodelno akcijo učitelji s pozivom, naj premožnejši učenci prinesejo živež, drva in staro obleko v šolo, da se razdeli med otroke revnih staršev. Ta akcija je imela prav dober uspeh, vsak prinese nekaj in s tem pomaga svojemu siromašnemu sošolčku in njegovim bednim staršem, bratcem in sestricam.

General Minami, japonski zunanji minister, ki se dač odloča v politiki Japonske. On je izdal povelje japonskim četam, da so vdrlé v Mandžurijo in se tam borijo s Kitajci čvrsto odločeni podjariniti vso Mandžurijo ne glede na proteste in ekipe Društva narodov.

»Dobro jutro« krasna pesem Otona Zupančiča je bila prvič natisnjena v »Angelčku«. Uglasbil jo je Anton Schwab in se je prepevala že po vseh koncertih slovenskih zborov.

PO DOMOVINI

V spomin Faturja Ivana.
(Rakek.)

V aredo, dne 2. novembra smo pokopali na Rakeku moža-poštenjaka, kakršnih bi potrebovalo ljudstvo v vsaki vasi, pa bi se v marsičem počutilo bolj zadovoljivo. Blagega Ivana Faturja ni več med živimi. Ni bil domačin tukaj. Prišel je s kakaj kot trgovski sodelavnik iz Zagorja ob Pivki. Na Rakeku si je s svojo pridnostjo kmalu omislil lastno trgovino ter si ustanovil akromno pa prijetno družinsko življenje. Priprost v vsem vedenju, pa srčno dober v vseh potrebah, se je Rakovecem tako prikupil, da so ga že v prvih letih njegovega tamošnjega bivanja imeli za domačega svetlovalca. Spoštovali so ga mladi in stari. »Gospod Fatur so rekli ali »Faturjevi« so mi povedali, tako so govorili o njem. Nad vse marljiv si je pridobil v nekaj letih toliko, da je kupil lastno hišo, v kateri je imel trgovino in gostilno. Tu je bilo nekako zbirališče vseh dobrih krščansko-mislečih mož in fantov. Fatur je bil nekaka privlačna slika. Iskali so ljudje pri njem dobrega sveta, pomoči, podpore itd. Fatur je pomagal vsakemu; je za našel pot, da mu je ustregel, prav mnogokrat tudi, ko ga niti prosili niso. Jaz sam bi mogel o tem mnogo, mnogo povedati, saj aha se poznala okrog 30 let, toda za vse dobrote Faturjeve in za vse, kar je počel, kajni sam o tem ni govoril. Zdi se mi, da je bil pokojni največji dobrotnik tamošnje okolice. Tudi jaz sam sem med tistimi, ki smo mu dolžni kazati hvaležnost.

Sam dober vzgleden krščanski mož je vzrejal tudi svojo rodbino (8 otrok, od katerih žive le še 3) v tem duhu. — Ljudstvo je imelo vanj veliko zaupanja. Vohlo ga je v občinski odbor, v cerkni odbor. Bil je dolgo vrsto let predsednik krajnjega šolskega sveta in tik pred vojno 11 let zupnik važne občine rakovske. Deloval je sploh v vseh domačih društvi, zlasti pa ima veliko zaslugo pri vedovedu.

Sedaj potiva njegovo truplo v levem kotu rakovskega pokopališča, duša pa naj uživa večno plačilo pri dobrem Očetu v nebesih!

Gospodinjki tečaj.
(Lom nad Tržičem.)

Pretekli teden je bil končen gospodinjki tečaj, prirejen od banke uprave. V nedeljo 20. novembra smo lepo uspelo razstavo izdelkov naših tečajev. Kljub snegu so prišli pogledat razstavo ne le domačini ampak tudi Tržičani. Poleg deklet so odnesle od tečaja lep dobiček tudi naše žene. Ga. voditeljica je priredila za vse 12 poučnih večerov, pri katerih so slišale in videte nekatere najvažnejše stvari in obilice gospodinjstev in kuharskih umetnosti. Gospodinjci so posebej zadovoljni s tem, da so na tečaju ušili izdelovali dobre mišne izdelke, zlasti razne sire. Na razstavi so vzbužili posebno pozornost trapiševski siri in imperijski. — Dasi je večših manjkalo časa, večših denarja, pa smo ob sklepu vsi zadovoljni, da smo tečaj imeli. Tečaj pomeni za kraj pravo gospodarsko pridobitev. Načelnstvo kmet. podružnice se zahvaljuje g. župniku, ki je dal na razpolago prostore, banški upravi, ki je tečaj dovolila, posebno pa gospe voditeljici in njeni pomočnici za trud in skrbnost, čimveč nuditi našim dekletom in ženam.

»Krvava zarja«.
(Šenčur pri Kranju.)

Pred leti so po naših vaseh, zlasti pa na Visolnem in v Hotemah, z velikim zanimanjem prebirali črtilo »Krvava zarja«, ki jo je spisal Visčan — gospod ravnatelj Jagodir Jože. Snov je vzeta iz resnične tragike zgodbe, ki se je odigrala pred kakimi 60 leti na Visokem pri Kozinovi tar v Hotemah na cesti pred Jurčkovo gostilno. Tej interesantni črtici je sedaj dal živo mero in sliko naš šenčurski pisatelj — g. Bobnar Pavel. Dramatiziral jo je v treh dejanjih in eni akti. V nedeljo, dne 13. decembra 1931 ob treh popoldne je prvič predstavilo občinstvo v Ljudskem domu. Upama, da bo vsakdo do dna prebraven, ko bo zel na odru silno tragiko fantovskega samomorilca, a še hujše smrtno bo! Južbebe mater, ki ji umors sin. Ke bo gledal na odru dva mrlivca — zabodenega sina in od srčne krvi mrtvo mater, bo padel nehote vzdihnil s

hčerko Lenko: »O mati! Vi ste svetnica in mučenica sveta! Pri predstavi bosta navzoča oba avtorja. Čisti dobiček je namenjen stradalci. Zato pridite!

Prosveta.
(Škofja Loka.)

Katoliško prosvetno društvo pripravlja svojim članom in prijateljem veselo presenečenje. V soboto, 12. decembra zvečer in v nedeljo 13. decembra bo gledališki odsek Prosvetnega društva v Škofji Loki nastopil z Sherifovo vojno dramo: »Konec poti.« Drama ima tri dejanja in šest slik in je režirana po režijski knjigi igralca in režiserja gosp. Cirila Debeve. — Dejanje se vrši v kavarni na francosko-nemški fronti leta 1915 v predelu, kjer so se borili na francoski strani Angleži. Drama nam kaže z vso silovitostjo, kako pelorica angleških častnikov preživlja zadnje dneve pred veliko nemško ofenzivo, ki jim razbije posojanke in pokonča vse. Gledališki odsek je vpregel za to dramo svoje najboljše moči in je igra po svoji močestnosti in strahoti nekaj nadvse učinkovitega in orjaški bojni klic: nikdar več vojne.

Lučinski popotnik.
(Lučine nad Škofjo Loko.)

Po dolgem času se zopet oglasimo v našem ljubem »Domoljub«. Letina je bila bolj slaba: žito je bilo srednje dobro, krompir je hotel na njivi segniti, ajda nam je slaba vso uničila, otavo nam je pa suša požgala. Sedla večina posestnikov še za domaćo rabo ni pridelala. Pri nas je zdaj taka gospodarska kriza, da vse s strahom pričakuje, kaj bo. Živina je po 4 Din vola, po 2 Din krave, po 4.50 teleta, pa še ne moremo prodati. Prasiči so po 5 do 6 Din, ali še po tej ceni jih nihče neče. Ljudje doma kotje prašiče in živino. Leca tudi po nobeni ceni ni moč prodati. Še za davek in najpotrebnejše ljudje nimajo denarja. Na posodo ga ne morejo nikjer dobiti. Tudi iz hranilnic svojih prihrankov ne morejo dvigniti, ker tudi hranilnice nimajo gotovine. Brezposelnost je tudi pri nas zelo občutna. Druga leta se saj pri čipkah kaj zaslužili, kakor pa sedaj kaže, pa še s tem letos ne bo rič. Naše ljudstvo s strahom gleda v bodočnost kaj bo. Boben poje na vseh koncih in krajih. Posestva grede za polovico ceno, ker ni denarja. Zgodilo se je, da je neki upnik težil dolžnika za povračilo 8000 Din, ki mu jih je bil dolžan. Pa kje jih bo revež dobil! Prodali so mu devet goved iz hleva, kar je mesto 8000 Din. Za povračilo dolga in stroške je bilo, ali ostal mu je prazen hlev, gospodarja, s kopico otrok... Leto gre h koncu. Zopet bo treba misliti na naročitev novih časopisov. Naročite le naše katoliške časopise: »Domoljub«, »Slovenec«, »Bojovnjak«. Fantje vi si pa naročite fantevski list »Kres«, ki stane na leto 25 Din ali pa »Naš dom« stane na leto samo 12 Din. Vsi tozadevalni oglasi so v Kalendarju sv. Mohorja. Le naš časopis in knjiga nam bosta dobra svetlovalca v teh težkih časih.

Zahvala.
(Češnjica, žup. Selca.)

Ob nepričakovani smrti moje drage žene Ivane, umrle 21. dec. t. l. v ljubljanski bolnišnici, sem našel toliko sočutja in podpore pri sovražnih in vseh dobrih ljudeh, da mi je bilo v veliko tolažbo. V svojem imenu in v imenu malih otročev, ki so tako hitro izgubili nad vse dobro in skrbno mamico, se tem potom s hvaležnostjo zahvaljujem v prvi vrsti g. Frančiški Vebrovi, g. Petru Gartnerju, Francetu Lotriču in vsem, ki ste mi z navetom in gmočno podporo pomagali, da smo pokojno pokopali v domači zemlji. Naj Vam bo ljubi Bog obilen plačnik. — France Vidmar, Češnjica 11.

Razno.
(Mekinja.)

Tukajšnje Prosvetno društvo uprizaro 18. dec. ob pol 4 popoldne novo žaloigro v petih dejanjih: »V valovih bolešč«. Igro so z velikim uspehom prvokrat prozvajali v Šenčurju; spisal jo je ondotni domačin. — V uradnem samostnu je umrla zglebna redovnica M. Cecilija Piller v 83. letu življenja. — Bolji grob v Mekinjah, ki je posebnost svoje vrste, bo ves pronočljen, a bo ohranil prejšnjo obliko. Letos je star ravno 170 let.

(Dav. Mac. v Polju.)

Prosvetno društvo priredi v ponedeljek 14. t. m. ob 8. zvečer v domu prosvetni večer. Spored je sledeči: 1. Filmska žaloigra. 2. Petja. 3. Predavanje o socialni krizi današnjega doba. Predava g. pisatelj J. Jalen. 4. Godba. 5. Borba v enem dejanju. Vstopnina prost. Člani pridite vsi in prijete tudi znanje in prijatelje. — Dne 30. novembra je imela »Prosveta« ob veliki udeležbi ter v splošno zadovoljnost članov svoj redni občni zbor. Po olivnitvi in pozdravu predsednika je nastopil mladi kvartet iz Fuzin a par točkami. Pevski odsek pod pevodjem g. Žgajnarjem je zapel dve ljubki pesmi. H koncu pa je še godba zaigrala, katere je nastopila tudi prvič z naraščajniki. Vsa čast kapelnicu g. Svetlu, ki jih je v kratkem času toliko izvažal, da so mogli že nastopiti. Iz poročil posameznih odborov posnamo: Prosveta šteje 180 članov (68 več kot lani), 44 delujočih v številnih oddelkih, poleg obilnega naraščanja. Oddelki: godbeni, pevski, dramski in kiao izborni delujejo. Društvo ima knjižnico, ki se bo v prihodnjem letu pomnožila. Dramatični odsek je imel 5 iger in nekaj mladinskih predstav. Blagajna sicer izkazuje nekaj primanjilja radi nabave inventarja, ki pa se bo, upamo, kmalu pokrili. Pri volitvah je bil posovno izvoljen predsednikom naš g. kaplan I. Sladič, ki nam je porok, da bo društvo z novim mladim aktivim odborom vsestransko napredovalo. Občni zbor je pokazal najlepšo harmonijo. — Miklavžev večer, ki ga je društvo tudi letos priredilo, je privabil starije in njih otroke, ter mnogo prijateljev pravega otroškega veselja, da so napolnili veliko dvorano v domu. Miklavž z velikim spretnostjo ni bil tako bogat, kot druga srečna leta. Obdaril je tudi otroke Marijinega vrtca. Vse epovedne točke so dobro izpadle.

Igra.
(Ig.)

V nedeljo 13. dec. ob treh popoldne bo v Katol. domu pomenljiva in zelo poučna igra v treh dejanjih »Pri Hrastovih«. Ze dolgo časa povpažuje premagaj, kaj bo v domu kako igra. Sedaj bo želja izpolnjena, in v nedeljo popoldne naj nihče iz okoliških vasi ne pozabi priti pogledat zanimivo predstavo. Društvo ponovi igr v nedeljo 20. dec. ob sedmih zvečer. — Miklavžev večer je prinesel otrokom veliko veselja in še več lepih darov. Dvorana je bila čisto napolnjena. — Knjižnica prevečnega društva je odprta vsako nedeljo in pramiš po knjiho do litanj. Letos je kupila knjižnica okrog 80 lepih novih slovenskih knjig. Pridite v knjižnico, kjer si za mal denar preskrbite veliko lepega branja za dolge zimске večere!

Nevaren požar med vasi.
(Repe pri Trebnjem.)

Neudoma se je 4. t. m. dopoldne okoli 9 zasilal klic: goril! Vsa vas je bila namoma pri hiš A. Udoviča na Repčah štev. 12, da pomega nearečni družini. Ea sam plamen je objel domakijo Tončkova. Požar se je naglo širil. Komaj par metrov oddaljena poslopja drugih vaščanov so bila v veliki nevarnosti. Vse bi pogorelo, da nismo imeli stalno ene izmed brigadlen gasilnega društva trebnjskega na Repčah, ki je bila stalno pripravljena za pomoč. S pomočjo brigadine, ki je bila takoj na mestu, smo obvarovali par metrov oddaljena slamanata poslopja vaščanov in jim otehi domove pred nastopajočo zimo. Nič manj nismo dolžni zahvale gasilnemu društvu Ponikve na Dol., ki je s svojo motorno brigadno prisločila na pomoč. Dalje velja zahvala vsem Trebnjem in dekletom iz doline. Vas je bila rešena pred plameni. Zato bomo sedaj pomagali svojemu tovarišu ter mu tako olajšali negotovo bodočnost. Pripominjamo še, da so našo vas v letošnjem letu obiskale vse elementarne neogode, huda toča, viharji, suše in naposled še ta strašen požar. Ravna gorjanska vas preživlja najhujše dneve trpljenja in ji preti pomanjkanje. — Vaščani vasi Repe.

Naši na tujem.
(Krško ob Savi.)

Izseljenška nedelja ni bila brez spomina mimo nas. V cerkvenih govorih nas je zlasti zanimalo, koliko naših ožjih rojakov ac potika po siram svetu. Slišati smo, da je po ugotovitvah občinskih uradov evaz Krško na 3. mestu v dravski banovini po številu izseljencev. Sledijo namreč: Koročje, 12.328 oseb, Novo mesto 8372, Krško 6919. Na manjka torej tudi izseljencev iz naše srednje in tes po ugotovitvi župniške družinske knjige (letalske animorun) imamo v tujini iz Krške župnije sledeče

Pravni nasveti

Posejane ali darovane? Š. F. Tč. Izselili ste se iz Primorskega, kjer ste prodali domačijo. Ko ste sporočili svoji sestri v Egiptu, da se boste izselili v Jugoslavijo, Vam je pisмено sporočila, da je s tem zadovoljna, da bo tudi sama z denarjem Vam pomagala, da ne bo zahtevala denarja nazaj, pač pa, da bo zato sama smela biti pri Vas, kakor je bilo to v prejšnjem domu, ko sta še živela oče in mati. Na Vaš sedanji dom je prišla sestra z možem. Z njim ste se sporekli in sedaj terja od Vas sestri denar, ki Vam ga je po Vašem mnenju darovala. — Če Vam je sestra res pisala, da Vam pomaga z denarjem, da pa ne bo zahtevala povračila denarja, pač pa za sebe iste pravice, kakor jih je imela na bivšem domu, potem ima sestra pravico, da svoje stanovanjske in morda tudi preuzetne pravice zemljišnoknjžno zavarovanje na Vašem sedanjem domu. Ni Vam pa denarja darovala! Ker se pa s svakom — tujerodcem ne razumete, svetujemo Vam, da se s sestro zgovorite, kako ji boste odplačevali njen denar, ona pa se odpove vsaki stanovanjski pravici. S tem preprečite drago pravdo.

Most na tujem svetu. G. J. C. Na Vaš travnik je naslonjen most, preko katerega pelje pot, ki si jo po Vašem mnenju sosed neopravičeno lasti. Les mosta je ves sosedov. Vprašate, če smete most razdreti. — Ne. Nihče si ne sme sam pravico delati z nasiljem. Če bi le eno mostnico razdrl, Vas sme sosed tožiti zaradi motenja posesti in v tej pravdi bi morali propasti. Če s toži most že nad 30 let ter sosedovi to pot v tem času redno uporabljajo, potem si je sosed priposvestoval pravico, imeti naslonjen most na Vaš svet kakor tudi pravico pota. Če pa se Vam posreči dokaz, da most še ne stoji 30 let, potem lahko s tožbo prisilite sosedu na odstranitev mosta.

Prispevek za občinske bike. U. J. G. L. Občina si je nabavila tri bike ter razdelila plačilo prispevkov na posamezne posestnike po številu krav. Vani, ki imate dve kravi in 13 mesecev staro telčko, je občina predpisala 3 kratni prispevek. Mnenja ste, da od 13 mesečne telice niste dolžni plačati prispevka. — Poizvedite, kakšen je bil sklep občinskega odbora glede plačila prispevkov za posestnike telic. Če se občina sedaj pri izbiranju prispevkov ne drži tega sklepa, se smete pritožiti na okrajno načelstvo.

število se živih izseljencev: Kriko 49 moških in 48 žensk. Vsi ti so se izselili — poleg 26 v tujini 2 moška in 3 ženske; Costa 6 moških in 1 ženska; Čretež 5 moških in 5 žensk; Trška gora 17 moških in 25 žensk; skupno torej 88 moških in 100 žensk. Vsi ti so se izselili — poleg 26 v tujini umrlih, ki niso vzeli v poštev — v zadnjih desetletjih v najrazličnejše kraje izven Slovenije kakor: v Ameriko, Ogrsko, Holandijo, Francijo, Dunaj, Tret, Srbijo, Prusko itd. Večinoma izmed njih so si v tujini ustanovili tudi novo družino. Mnogo jih je, ki se svojcem nič več ne oglašajo, pa morda tudi ne svojci njim, zlasti ne tistim, o katerih svojci na vprašanje o njih bivanju jedrnato odgovarjajo: »se potepa neznano kje po svetu«.

Naša letina.

(Grif pri Črnomlju.)

Menda se iz naše vasi še ni v našem listu nihče oglašil. Suša je tudi pri nas živčevala. Vodo smo morali od Dobličkega mosta voziti. To za nas je vendar ognja. Vino imamo izvrstno. Zdaj bi ga radi prodali, ker rabimo denar, da si kupimo živež. Naprodaj imamo skupno en vagon dobrega vina po približno 8 Din. Kupci se vabite, da pridete pokušiti našo kapljico. Gotovo vam bo tako všeč, da bomo sklenili kupnjo.

Dobra gospodinja drži tri vogle.

(Metlika.)

V Metliki je te dni gospodinjki tečaj, ki bo trajal 3 mesece. Vodila ga bo gn. Sušnik-Golmajerjeva. Prostore je odstopilo vodstvo tukašnje hišarice. Tečajna se bo udeleževalo 25 gojenk, ki bodo same le nekaj malega prispevale. Glavne stroške nosi banovina in metliška občina. Ta tečaj bodo obiskovala večinoma dekleta iz mesta. Po tem se bo tečaj ponovil še za kmečka dekleta.

Za nove zvonove.

(Vidošiči.)

Kdor je kdaj stopil na oni vidoški griček, kjer sredi samih vinogradov kraljuje sv. Ana, ta ne bo nikoli pozabil le idilične deželice, ki ji je nekdo dal ime »Belokranjska Svica. Le eno ne harmonira prav v tej sicer enotni celoti: železni zvonovi. Sedanjí čas seveda ni ugoden za nabavo bronastih, toda treba je misliti za naprej. — Zato o se v doseg tega namena zbrali možje, da obnove soseskino vinski klet, ki je pred desetletji prav

lepo uspevala, dokler ni už uničila soseskinega vinarstva. Dobili so si primerno klet in že letos so zložili precej vina. Žal, da vsi ne morejo razumeti skupne potrebe. Nekateri se kar od strani drže in čakajo, če bo uspelo. Seveda, žel in kosil bi vsakdo rad, a kdor hoče žeti, mora tudi sejati. Če bodo vsi zastavili svoje delo, se bo v kratkem času sveta Ana postavila z novimi zvonovi.

Občni zbor vinarske zadruge.

(Metlika.)

V nedeljo 13. dec. se vrši v Metliki občni zbor vinarske zadruge. Vsakdo čuti težo sedanjega časa in prav tako jo čuti ta zadruga, ki je s svojim delom komaj začela. Vina je dosti, a kupci so tako redki, kakor raki na Grabrovcu. Le z veliko potrpežljivostjo in požrtvovalnostjo bomo zadrugi pomagali, da bo postala vse okoliščine, kar od nje želimo. S to mislijo in to željo naj bi se vsi zadrugniki udeležili nedeljskega občnega zbora.

Par norie.

(Podzemelj.)

Po dolgih 27 letih nas bo prihodnji teden zopet opominjal in klical glas misijonarjev k pobolšanju in pokori. Sv. misijon se začne 13. in slovesno zaključí 20. t. m. Naj nobeden ne presliči glas mis. zvona. — Igralci prosv. društva nas bodo razveselili za Stefanovo s krasno ljudsko igro v petih dejanjih »Revtček Andrejček«. Ker nam obetajo igralci, po dvomesečni temeljiti pripravi, res nekaj izrednega, naj takrat nobeden doma ne ostane, da mu ne bo pozneje žal. Za tri ali pet Din vam ne nudijo nikjer toliko poštene zabave in razvedrila. — Na Miklavževo je zaspela za vedno 90-letna Marija Muc iz Zemlja, trdna podzemeljska korenina. Njen rod je zdrav, precej košata veja na deblu slovenskega naroda. Zaspila je troje svojih sinov in hčera, 13 vnukov, 20 pravnukov in 2 prapravnuka. — Počivaj v miru!

n Reteče pri Škofji Loki. Kat. prosvetno društvo uprizaro v nedeljo 13. decembra ob 15 igro v 4 dejanjih »Materinsko srce«.

n Ješica. Tukašnje katol. prosvetno društvo priredi v nedeljo 13. decembra 1931 ob 15 in 20 v Društvenem domu na Ješici igro »Sv. Elizabeta« v priložnost 700 letnice njene smrti. Vsi vljudno vabljeni.

Jeremias Gotthelf:

DEKLA LIZA

»Svica je bogata na lepih dolinah. Kdo bi vse preštel? V nobeni knjigi ni vseh opisanih. Dasi ni najlepša, je vendarle jako bogata dolina v kateri leži Helmiswoyl. Gore, ki jo oklepajo, niso najvišje. — Mogočni ementalški hribje so, spodaj svetlo, zgoraj temno-zeleni; ob vznožju so opasani s travniki in njivami, po pobočju pa poraščeni z visokimi hojmi. Razgled po dolini je majhen. Vrhovi planin se vidijo samo z obeh hrbtov, ki oklepata dolino. Bistra voda vre vsepovsod izpod skal. Posebnost za dolino so njeni travniki in rodovitna tla. Skratka, dolina je bogata in lepa. Čedne hiše jo krasi. Kdor se hoče ogreti za znane ementalške hiše, jih dobi v omenjeni dolini mnogo.

Pri eni izmed teh lepih hiš je služila mlada dekla Liza. Nihče ni vedel, kdo je in odkod je doma. Neke pomladi je pozno zvečer potrkala na vrata. Gospodar je pogledal skozi okno in zagledal zunaj deklico s culo pod pazduho. Prenosišča je prosila. Povabil jo je, naj vstopi, in ker so ravno večerjali, naj prisede. Gospodinja je ukazala, naj se ženske na klopi stisnejo. Na konec je prisedla prenočevalka.

Jedo dalje. Nekoliko časa molče opazujejo deklo. Velika je in močne postave, lepega, zagorelega in čednega obličja. Obraz ima podolgovat, usta majhna, bele zobe, oči velike in resne. Vsled nekega čudnega vedenja, ki na prenočevalki še posebno vzbuja pozornost, se je ne morejo nagledati. Neke posebne, plemenite vljudnosti, ki se ne da posnemati, ne more

zajeti. Vsi sodijo, da je gosposka hči ali vsaj taka, ki je navajena pri mizi ukazovati in gospodovati. Zato se vsi začudijo, ko na vprašanje, ki ji ga končno zastavi gospodar: »Odkod prihajaš in kam greš?« odgovori, da je uboga deklica, ki so ji starši pomrli, da išče službo. Vsi so radovedni; dolgo jo vprašujejo o vseh mogočih rečeh. Končno reče gospodar, bolj v šali kakor zares: »Če misliš resno, ostani pri nas, deklo ravno potrebujem.« Odgovori mu, da je zadovoljna. Vsi se še bolj začudijo in skoro ne morejo verjeti, da hoče postati dekla. Vendar je tako in zanjo bridka resnica. Res pa je, da ni bila rojena za deklo; bila je hči bogatega mlinarja, iz ene izmed onih hiš, o katerih se je nekoč, ko še ni bil denar tako v navadi, govorilo, da niso pri dediščinah in delitvah denarja štel, ampak z merniki merili. V take hiše se je vgnezdila brezmejnja prevzetnost; mnogi so bili tako samopašni kakor izgubljeni sin, dokler ni prišel do luščin. V tistih časih so bogati kmečki sinovi za stavo metali nove tolarje čez travnik, kdo bo dalje zagnal. Takrat je bogat kmet, ki je imel po dvanajst žrebet na paši, dal na dobro obiskanem sejmu razglasiti: »Kdor hoče z menoj obedovati in se gostiti, naj pride opoldne v gostilno pri »Jelenu«. Tak je bil tudi oče našega dekleta. Včasih je gostil polno sobo ljudi, drugič je vse v gostilni pretepel; seveda je moral drugo jutro globoko poseči v denarnico. Kot dragonec je samo za en nastop ob orožnih vajah porabil dvesto tolarjev, prav toliko pa je zakegljal na sejmu. Če se je v kaki gostilni dobro vsedel, je sedel v njej sedem dni. Vsak, kdor je prišel, je moral piti z bogatim mlinarjem, drugače jih je dobil... Na ta način bi človek izrpal zlat rudnik. Mlinar je postal vedno siromakejši, dasi je njegova žena z vso silo odpravila revščino in skrbela za premoženje.

RAZNO

Morske vede izvažajo. Uradni seznam norveškega izvoznega blaga beleži med drugim 13.000 kilogramov morske vode, ki so jo poslali lani iz Stavangera v sodih v Hamburg. Ta čudna kupčija se vrši vsako leto pomladi. Morje v hamburškem pristanišču je tako umazano, da ni primerno za žive morske ribe. Jastogi zahtevajo svežo in čisto morsko vodo, ki jo naročajo restavraciji iz Norveške.

Ko se je Franc Jožef postaral in mu je opešal vid, si je kupil očala. Kot so vsi stari ljudje pozabljivi, so bila očala zmiraj že založena, mesto da bi bila na cesarjevem nosu. Ves dvor je iskal tedaj očala in obvetljalo je pravilo, — kdor najde očala, dobi red. Nekoč je prišel nekdo v cesarski grad v Schöubrunn na obisk, baš ko je bilo iskanje očal v leku. Dotičnik se je čudil in dejal ministru, predsedniku, zun. ministru in najvišjemu komorniku: »Zakaj si pa Nj. Vel. ne nabavi vsaj še ena očala?« — Tedaj so vsi dostojanstveniki prebledeli: »Da

Sporna pot. J. G. C. Pred 20 leti ste pri spoznavni tefitvi vaške gnojne dobili kos sveta, čez katerega je peljala cesta za Vašega sosedu. Takrat ste se s sosedom dogovorili, da bo opustil vožnjo, čim bo še eno drugo posestvo oddal. Pred 6 leti pa je sosed eno posestvo izročil hčeri, eno pa sinu. Sin pelje vsako leto dva- do trikrat po Vašem travniku, tam, kjer je bila nekoč cesta. Pred tremi leti ste sina sosedu prvič opomnili, da ne sme voziti; on pa je rekel, da je imel oče pravico do vožnje; sosed sam vam je rekel, da se ni nikdar česti odpovedal. Vprašate, če bo uspešna tožba. — Izid vsake pravde je dvomljiv. Če bo sosed dokazal, da so ali sam ali njegov oče ali predniki skozi 50 let vozili preko Vašega travnika, potem so si to pravico vožnje pripisovali. Malo verjeten je namreč od Vas zahtevana sosedova odpoved, da bo nehal voziti, čim bo posestvo oddal drugemu. Zlasti zaradi tega, ker sosed ni imel povoda odgovadati se pravici za svojega naslednika, ko jo je sam nemoten izvajal. Po našem mnenju je tožba za Vas zelo dvomljiva.

F. L. H. C. Ce ste prejeli priporočeno pismo, naslovljeno na »Bantno poslovništvo L. Z. K. Beograd, poštni predal št. —, vrnjeno, pišite na »Upravo grada Beograda« in prosite, naj vam pojasni, kaj se je zgodilo z naslovljeno bantno poslovništvo. Mi tega ne moremo vedeti. Če gre za kakšno poverljivo čekov, sporočite to tudi »Upravi grada Beograda«.

Bratova terjatev v Ameriki. J. P. V. Več čez je bil nekaj časa pri bratu v Ameriki. Ko je prišel domov, je povedal, da bratu ni ostal nič dolžan. Sedaj je pa oče umrl in vam zapustil posestvo. Brat pa vam piše iz Amerike, da je njemu ostal dolžan 800 dolarjev in vam grozi s tožbo, če mu ne plačate. Ali ste dolžni zahtevati znesek plačati? Ali bo merodajna očetova izjava, da ni ostal nič dolžan? Ali bo sodnja upoštevala oporo, kjer ni o dolgu ničesar omenjenega? Ali bo bratu dana prisega? Brat je bil pred sedmimi leti pri vas 3 mesece na stanovanju in hrani. Ali mu sedaj lahko kaj računate? — Ker ste vi prevzeli po očetu posestvo, ste prevzeli tudi njegove dolge. Če vi dolga, o katerem trdi brat, da ga je oče imel pri njemu, ne plačate, vas brat lahko toži. Če bo hotel v pravdi zmagati, bo moral dokazati, da dolg res obstoji. Vi boste pa od svoje strani trdili, da dolga ni in boste morali ponuditi sodišču dokaze. Sodišče bo po izvedbi dokazov, t. j. po zaslišanju prič, po eventualnih zapisnikih,

ki se bodo predložili sodišču in lahko tudi po zaslišanju strank, presodilo, ali ste dolžni plačati ali ne. Seveda bo sodišče lahko tudi zaslišalo prič, ki so slišale očeta govoriti, da bratu ni nič dolžan. Tudi prisego bo lahko dalo sodišče ali vam ali pa bratu. Za plačilo stanovanja in hrane, ki ste jo dajali bratu pred 7 leti, ga ne boste mogli tožiti, ker je vaša terjatev vsled zastaranja ugasnila; pač pa boste mogli v služaju, da vas brat toži na plačilo dolga, svoj zahtevek ugovarjati v pobot.

Kuluk. F. H. B. O kuluku smo že toliko pisali, da mora vsak, ki bere naš list in zlasti pravne nasvete, vedeti, da so h kuluku zvezani vsi davkoplačevalci in da torej tudi oni niso prosti, ki plačajo manj, kakor 100 Din državnega davka. Če so vam omerili tri dni banovinskega in prav toliko občinskega kuluka, se ne morete pritoževati, ker tako določa postava. Župan seveda ni kriv kuluka, ker te postavbe vendar ni naredil on. Pač pa mora vsak župan delati po postavi.

Drerje na koncu njive. J. R. Sosedovi hrasti na koncu vaše njive povzročajo vsled sence na njivi škodo. Ali morete prisiliti sosedu, da hraste poseka, ali pa da plača odškodnino? — Če hrasti rastejo tam že nad 50 let, ne boste mogli uspeti ne s prvo in ne z drugo zahtevo.

Po naboru zboleli. F. Z. I. Po naboru ste zboleli na trahomu in vprašujete, če boste morali služiti vojske ali če boste sprejeti v vojaško bolnišnico? — Če boste takrat, ko boste nastopili vojaško službo, še bolni, se pri sprejemu javite in vas bo pregledal vojaški zdravnik, ki bo odločil, kam vas je oddati.

Rentnina. A. R. T. Vknjiženega imate nekaj dolga, od katerega plačujete rentnino. Vprašate, kakšne postavke ima ta davek in če se nanj nakladajo tudi doklade in katere? — Če ste vi dolžnik, ima plačevati rentnino upnik od obresti, ki mu jih plačujete. Le če upnik ne stanuje na tukajšnjem ozemlju, plačuje ta davek dolžnik, ki ima potem pravico odmerjeni davek odbiti od obresti. Kot davek se plačuje pri obrestih od hranilnih vlog pri denarnih zavodih, hranilnicah in združenih 8 Din od 100 Din obresti, pri ostalih obrestih in rentalh pa 15 Din od 100. Na rentnino se nalagajo tudi samoupravne doklade (občinske, banovinske). Koliko n. pr. znašajo občinske doklade, zveste pri občini. Le na rentnino od hranilnih vlog se samoupravne doklade ne pobirajo.

Naravnostne spričevala in kazni. S. F. S. Mladenč bi šel rad k oročnikom. Bil pa je pred 4 leti kaznovan. Ali bi mogel dobiti naravnostne spričevala, ne da bi se mu vpisala kazen? — Ker je bil kaznovan, se mu mora kazen vpisati v naravnostne spričevala. Ko preteče 5 let po prestani kazni, naj prosil pri sodišču, kjer je bil obsojen, za izbris kazni. Če se je po prestani kazni dobro vedel in je po možnosti povrnil škodo, ki jo je morda storil s kaznivim dejanjem, mu bo sodišče kazni izbrisalo in se bo smatralo, da ni bil kaznovan. Šele tedaj se mu kazni ne bo več vpisala v naravnostne spričevala.

Pot na njivo. S. H. P. Po očetu sta podedovala dva brata njivo in travnik. Do travnika pelje pot po sosedovem svetu in se je po tej poti vozilo vse pridelke s travnika. Brata sta sedaj njivo razdelila. Vzhodni del njive je ostal brez poto. Sosed pa ne dovoli voziti gnoja po poti, kjer so se prevažali le pridelki travnika. Vprašate, kdo je dolžan dati pot, ali sosed ali brat? — Če se je poprej njiva v celem skupaj orala, je morala vsakor imeti tudi pot, po kateri se je dovažal gnoj. Če se pri razdelitvi njive ni izrečno dogovorilo, po kateri poti se bo na deljeno njivo dovažal gnoj, potem sta si oba brata pridržala pravico do stare poti. Ni pa upravičena zahteva, da bi zaradi delitve njive moral sosed dati pot na del njive.

Preužitek na razprodanem posestvu. D. M. S. Zgovorjen imate na posestvu preužitek, ki je letno cenjen na 14.000 Din. Lastnik posestva pa je posamezne dele odprodal, gozd izsekal in ostal za tri leta dolžan na dajati užitek. Ostanek posestva je bil na dražbi prodan in ste ga Vi kupili. Vprašate, če so dolžni tudi kupci posameznih delov posestva odprodanih parcel vam dajati užitek? — Če je bil Vaš užitek vključen na celem posestvu in niso bile posamezne parcele bremena proste odpisane, vam jamčijo vsi sedanjí lastniki s zemljo, na kateri je vključen ta užitek, za ta užitek. Tožiti boste morali sedanje lastnike za užitek; čim pa bodo obremenjene parcele proste, se bo z izkupičkom kril Vaš užitek, ne boste pa imeli napram lastnikom nobenega zahtevka več.

60 let že je mlađinski list »Vrtec« — ognjišče slovenske mladine. Starši! Ali je Vaš otrok uaročen nanj? Za vse leto stane 15.— dinarjev. Naroča se: Uprava »Vrtca«, Ljubljana, Kolezijska ulica 1.

Konec je slutila že dolgo, toda iz sramu pred ljudmi je skrivala svoj polčlaj. Njeni sorodniki niso bili zadovoljni, da v zame mlinarja. Bila je namreč hči dobrih ljudi, katerim se je mlinarjevo bahaštvo upiralo. Poroko je izsilila v upanju, da bo boljše, toda upanje jo je varalo, kakor vara marsikatero revno nevesto — in namesto na boljše, je šlo vedno na slabše. Pa se ni smela pritoževati. Ljudje so se čudili, kako se more mlinar tako dolgo držati. Resničnega stanja niso opazili, deklet ni uboga žena, kateri je skrb raztrgala srce, legla v posteljo in umrla. Sedaj ni bilo nikogar več, ki bi skrbel in prikrival. Denarja je zmanjkalo in kjer zmanjka denarja, tam se zbirajo upniki kakor krokarji ob mrhovini. Vedno več jih je, vsak pripelje še novega s seboj; nihče noče biti zadnji. Neznanska kopa dolgov je prišla na dan. Prišla je dražba in požrla vse. Bogati mlinar je postal berač, ki je hodil od hiše do hiše. Bog mu je dal dolgo življenje. Pravična je kazni za bogataša, ki pahne svojo družino v sramoto, da potane berač in se potika od praga do praga. Tak človek je prevzetni mladini živa pridiga, ki jasno kaže, kam vodi napuh. Mlinar je imel dva sina. Oba pa sta že prej ušla očetovi surovosti in si v vojaški službi poiskala zavetja. Hčerka je ostala doma. Najlepša je bila, pa tudi najprevzetejša v vsej dolini, kakor so govorili. Snubci so jo oblegali kar v krdelih, a vzel je ni nobeden. Vsak je postal njen sovražnik, vsak je razpil njeno prevzetnost. — Nečesa pa se ni nikdar sramovala: delat! Kjerkoli so jo potrebovali ljudje, povsod je pomagala. Od mladih nog je vstajala zgodaj, prišla za vsako delo, vse se ji je podalo. Često so se ravno starši upirali njeni volji in ji delo prepovedali, ker so mislili, da se mlinarjevi hčeri ne spodobi. Zato je delala skrivaj. Ko se je njena bolna mati zbudila, je mnogokrat opazila svojo hčer sedečo ob postelji, čeprav je ukazala deklet, naj

bedi, hčeri pa strogo zapovedala, naj gre v posteljo. Ko je torej mati umrla in je prišla nesreča, ji je bilo, kakor da je strela udarila vanjo. Ni tožila, toda zdelo se je, da je onemela. Ljudi je navdajala skoraj neka groza pred njo. Mnogokrat so jo videli, kako je stala na viskem robu ali ob globoki vodi ali ob potoku nad mlinskimi kolesi. Vsi so govorili, da se bo zgodila nesreča, toda nihče ji ni podal roke, da bi nesrečo preprečil.

Vsi so mislili in mnogi tudi govorili, da se ji čisto prav godi, kajti prevzetnost gre pred padcem. Tako naj se zgodi vsakemu, ki je tako prevzetan kakor Liza. Ko je deklica na dan dražbe izginila, so vsi govorili, da je, kar je, in da so že davno napovedovali, da bo izbrala tak izhod. Iskali so jo po vseh potokih. Toda niso je našli.

Tako hudo pa z ubogo Lizo vendar ni bilo. Prve dni so ji res blodile po glavi misli na najhujše. Bilo ji je, kakor da ji kdo trga srce na dvoje. Jeza in sram sta jo žgala, kakor da bi bila sredi pekla. Na vseh obrazilih je brala, kako ji privlačijo nesrečo. Z nobenim ni mogla izpregovoriti prijazne besede.

Med tem pa je nad ubogim otrokom čula višja roka. Pod njenim vodstvom je iz Lizine prevzetnosti vzrasla moč, s katero je mogla izvršiti svoj sklep. Bog namreč večkrat tako uredi, da zrno, ki ga ljudje zavrzijo, rodi najpremenitejši sad. Lizina prevzetnost je bila le prirojen stud do vsega nizkotnega. Kdor jo je opazoval pri molitvi, je videl, kako se zna ponižati tam, kjer ni nič nizkotnega, nič podlega. Toda Liza svoje notranjosti ni poznala, zunanosti pa ni obvladala, zato se je vedla kot hči bogatega mlinarja, kateri ves svet ni dovolj imeniten.

Proč od doma je hotela iti na vsak način, vendar zločin jo je navdajal z grozo. Družini ni hotela napraviti take sramote in tudi svoje duše ne pogubiti. —

bi Nj. Vel. tega ne siorilo! Saj potem bi bili mi vsi brez dela!

Cela armada miši na potu. Neki ruski list, ki izhaja v Harbinu (vzhodna Sibirija) pripoveduje o zanimivem dogodku, ki sta ga doživela dva lovca iz Amerike v vzhodni Sibiriji. Ta dva moža sta se napotila v kraje ob vzhodno-sibirski železnici na lov na tigre. Blizu postaje Arhen pa sta naletela na silno množico miši, ki so potovale proti Chingan-u. Mišja fronta je bila široka okoli 40 km. Vse, kar so miši oblezle, so seveda tudi obglodale in uničile. Lovcev se je postal silen strah in bežala sta pred mišjo armado, kar so jih noge nesle, da si rešita življenje.

Slavni gledališki igralec Barnes se nikakor ni mogel otresti svojih dolgov. Kadar je prejel mesečno plačilo, je bil pri vnosu v gledališče tak naval, kakor bi šlo za razprodano gled. predstavo. Barnes ni smel v gledališče nikdar v svoji navadni obleki, ker ni bil varen pred upniki. Večkrat se je zgodilo, da je ravnatelj hotel spremiti spored, ker ni bilo Barnesu od nikoder; v zadnjem hipu pa se je pogrešani pojavil kot že-

Razmišljanje o siromaštvu

Vzemimo besedo siromak v njenem najširšem pomenu. Kdo je potem siromak? Vsak bolnik, vsak ranjenec, vsak pohabljenec, vsak dojenček, sploh vsak, kdor kakorkoli trpi bedo, revu, škodo ali pomanjkanje.

V vseh časih je bil svet poln siromaštev. Sv. vera nalaga nam vsem skrb in usmiljenje do siromakov.

Kako čudno, skoro neverjetno se nam zdi, če beremo ali slišimo, da staro paganstvo ni poznalo ljubezni do trpečega človeštva. Naravnost strašno je, kar je zapisal dr. Krek v "Socializmu" o tem poglavju. Revščina, tako beremo tam, je bila Rimljanom sramotna prav tako kakor telesno delo. Neronov učitelj Seneka pripoveduje, da so Rimljani z nejevoljo dajali vsiljivim beračem miloščino in da so skrbno gledali, da bi se katerega ne dotaknili. Reveda srečati je bilo slabo znamenje. Pesnik Plautus piše: »Čemu bi dajal beraču; kar daš, izgubiš, zraven pa revežu podaljšaš življenje.« Pesnik Virgil hvali takega človeka za modrega, ki nima nikdar usmiljenja z reveži. Nobeden rimskih milijonarjev se ni spoznal, da bi bil revežem postavil kako zavetišče, bolnikom bolnišnico ali sirotam sirotišnico.

In vendar je stari Rim imel nekaj milijonarjev. Isti dr. Krek jih našteva celo vrsto takih težkih mož: Sula 150 milijonov, Lukul in Mark Antonij po 120, Emilij Skaver 80, Salust in Seneka po 60, Avgust celo 200 in Tiberij 500 težkih milijonov, težjih kakor so naši dinarski milijoni.

In vsi ti ljudje pri vsem svojem bogastvu niso imeli srca pa siromake pač pa so znali napravljati svoj denar z bogatimi posamezniki in z najostudnejšo razuzdanostjo. Posebne vr-

ste, mož je bil neki Apicij. Zapravil je svoje premoženje; ostala sta mu samo še dva milijona. Pa je revež šel in se usmrtil v strahu, da bi mu ne bilo treba umreti za lakoto.

Kako vse drugače! Je Mozesova postava poskrbela za siromake! Samo nekaj primerov. V drugi Mozesovi knjigi beremo: Vdovi in sirote ne škodujte; če jima boste škodovali in bosta vpili k meni in jaz bom poslušal njuno klicanje in moja jeza se bo vnela in udaril vas bom z mečem in vaše žene bodo vdove in vaši otroci bodo sirote. Ali pa naročilo božje v tretji knjigi, da naj pustite nekaj klateja ubogim. Tudi v vinogradu naj ostalih grozdov in osutih jagod nikar ne pobirajo sami, temveč naj jih pustite pobirati tujcem in siromakom. V deželi tvojega bivanja ne bo manjkalo ubogih, je naročal Mozes svojemu ljudstvu, torej ti zapovem, da odpiriš svojo roko svojemu ubogemu in potrebnemu bratu, ki prebiva s teboj v deželi.

Tudi v drugih knjigah sv. pisma boste našli zaukazano skrb za siromake. Samo knjigo pregovorov naj omenim, kjer je povedano, da bo srečen, kdor se ubogega usmili in spet istotam stoji zapisano: Kdor se ubogega usmili, posodil Gospodu na obresti in Bog se ga bo usmili.

Ni treba poudarjati, da je Jezus skrbel za siromake. Zadostuje naj pričevanje svetega Petra, ki je povedal, da je Jezus Kristus hodil od kraja do kraja, delil dobrote in ozdravil vse, ki so bili obsedeni, zakaj Bog je bil z njim.

Od Gospoda so skrb za siromake podedovali apostoli. Ko je pa število vernikov naraslo, so apostoli poskrbeli, da so oni svobodno lahko oznanjevali božjo besedo, ljudstvo je pa

izvolilo sedem diakonov, katerih poglobitna skrb je bila delitev miloščine.

Tudi sv. Cerkev je imela vedno odprto oko za človeško bedo. Bolnišnice, sirotišnice, vzgojni in poboljševalni zavodi so predvsem delo sv. Cerkve.

Koliko cerkvenih redov je bilo ustanovljenih in obstojajo nekateri še današnje dni samo za to, da lajšajo trpljenje in revu človeškega rodu. Usmiljeno sestro menda pozna vsak človek. Omenim naj menihe bernardince, spominimo se trinitarcev, ki so odkupovali krščanske sužnje, pozabiti ne smemo usmiljenih bratov. In še ni konca.

Koliko siromakov se je proslavilo pred svetom ravno z živo ljubeznijo do bližnjega. Od sv. Petra, ki je hromege siromaka ozdravil z znanimi besedami: »Srebra in zlata nimam, kar pa imam, to ti dam: v imenu Jezusa Kristusa Nazarečana vstani in hodi,« preko sv. Martina, ki je bednemu siromaku podaril polovico svojega plašča, in sv. Lenarta, ki se je posebno zavzemal za ujetnike, pa preko sv. Vincencija Pavelskega, sv. Filipa Nerija, sv. Kamila Lelijskega, sv. Elizabete in drugih: kako dolga je ta vrsta notri na don Boska in do drugih sv. mož sedanjih dni.

Ta kratek pregled naj nas prepriča, da je naša sv. vera vedno gojila dejansko ljubezen do bližnjega in skrbela, kako bi siromakom olajšala njihovo bedno stanje.

Ali naj torej naša vera današnje dni odreče?? (Dalje prih.)

Za naš

naj se kupujejo naši domači proizvodi:

pralek za pecivo, vanilin sladkor, rumenilo in pudring praški znake »ADRIA«

2

stihljive starček, zamorec ali sluga.

Lepa smrt. V Parizu je umrl slikar Jean Louis Forain, član Instituta, komendant Častne legije in odlikovan za hrabrost v vojni. V svoji oporoki je določil, da se na njegov nagrobni spomenik vrezajo same tri besede: »Umrl kot kristjan.« Mož ki je umrl s tako srečno in častno zarčestjo, je bil rojen 1. 1852. v Reimsu. Kot slikar je kmalu zaslovel. Najbolj znana je njegova »Pariska komedija«. Več njegovih slik je v Louvre-u in Luksemburgu (Pariz) ter v Britanskem muzeju v Londonu. V vojno je šel prostovoljno, dasi je bil že zelo v letih ter se je boril izredno hrabro. Pri vsem tem tudi na bojišču ni pozabil na svojo umetnost ter je zbral svoje vojne slike pod naslovom »Od Marne do Renc«.

Prezrevanja o ljudeh. V bodočem razvoju zakupčevstva bodo igrale največje vlogo, se je izjavil dr. Ch. Kippen, ki je spremenil običajna Pinauda na njegovo pobudo z besedami v strahotno (v mehanizirane vojske). Na ta na-

Kako naj si pomaga, ni vedela. V tihni noči, ko je bila etiska največja, ji Bog pokaže rešitev. Daleč stran bo šla, služila bo, četudi za zadnje dekle v kakem samotnem kraju. V tihoti in zvestobi bo tam nepoznana živele, doktor bo Bogu všeč. Duhovno močni ljudje ne poznajo obotavljanja, ko imajo enkrat pred seboj odprto pot. Liza se je še v isti noči odpravila. Ves lišp je pustila; s seboj je vzela le, kar je dekli primerno. Nikomur ni rekla besede. Preko samotnega prelaza je odšla iz domače doline. Več dni je hodila kar križem; tu ji ni ugajalo, tam zopet so stanovali ljudje, ki so jo poznali. Tako je prišla v dolino, kjer leži vas Helmswyl. V tej napol domači dolini ji je prijalo, iskala je službo in jo tudi našla.

Nagli sprejem tuje gospodinje v začetku ni bil všeč. Nevoljna je bila na moža, ker ji je naprtel dekle, ki izgleda preobčutljiva in prečustna, da bi ji mogel kdo ukazovati. Gospodar jo je tolažil, da še ni sprejeta za stalno in da jo lahko odsluži, kakor hitro spozna, da ni za dečo. Tudi posli niso bili zadovoljni. Kakor gledajo kokoši neznanega ptica, ki se spusti na tla v dvorišču, tako so gledali tujo.

Gospodinja kmalu spozna, da je Liza zanj pravi biser, kakršnega še ni imela, biser, ki ga z denarjem ni mogoče preplačati. Ni samo mojstrsko opravljala vsega, kar ji je bilo ukazano, ampak je tudi sama vi-deča, kaj je treba narediti. Delala je urno in molče. Ko je prišla gospodinja pogledat, je bilo že vse končano, kakor da so delale nevidne roke. Gospodinje so seveda zelo, zelo zadovoljne, če jim ni treba vedno na vse mišliti in povsod nadzorovati, če posli namesto njih delajo in se mislijo. Toda redkokdaj je mogoče dobiti tako dekle. Zdi se, da so nekateri ljudje rojeni, da mislijo... Taka je Liza. Malo govori, občeje z malokom; kar vidi ali sliši v hiši, ohrani zase. Sosede

ne zvedo od nje najmanjše stvari. S služničadjo ni predomača. Surove dovtilpe hlapcev tako spretno odbije, da jih ne ponove nikoli več. Liza ima neko posebno moč, ki je pri ženskah redka. Kljub temu je ne sovražijo. Nobenega ne založi. Ako more napraviti hlapcem in deklam kako uslugo, se ne obotavlja. Marsikaj stori na tihem, kar drugi pozabijo in bi jih gospodinja trdo prijala, če bi opazila.

Tako Liza kmalu postane desna roka gospodinje. Če ima gospodinja kaj na srcu, vse potoži Lizi. Nevoljna pa je nanjo, ker ji ne vrača zaupanja za zaupanje. Naravno je, da je gospodinja radovedna, kdo in odkod je Liza. Da v svojem življenju še ni služila, ampak ukazovala, je po marsikomu spoznala, posebno pa po tem, ker je Liza samostojno mislila in brez ukazovanja delala. Večkrat skuša zvedeti, odkod je. Končno jo kar naravnost vpraša. Liza vzdihne in molči, ostane trdna v svojem sklepu. Gospodinja jo nadleguje na vse načine, kakor znajo le ženske, sedaj nežno, sedaj strupeno...

Čeprav je gospodinja zelo nevoljna nanjo, vendar ji ne odreka zaupanja. Če sama ne more iti na trg, pošlje Lizo, da proda, kar ima na prodaj, in kupi, kar je potrebno za dom. Liza izvrši vse vestno in se vrne še prej nego mislijo. Nikoli ne gre v gostilno, tudi na semanje dni in ob nedeljah ne, čeprav ji še tako pri-govarjajo stari in mladi. V začetku mislijo, da se brani samo zaradi lepšega, zato jo začno siliti in vleči, kakor je to po deželi navada, toda brez uspeha. Liza ostane stanovitna. Vsi se ji čudijo, kajti še nihče od njih ni videl, da bi se kako dekle resno branilo vina. Končno prenehajo z vabili in dobe do nje globoko spoštovanje.

Ko si lepo dekle pri fantih priberi ugled, je varno pred zapeljivci, katerim so dekleta samo cvetlice, s katerimi počno, kar hočejo. Takrat žele se ji bližajo

Radio

PROGRAM RADIO-LJUBLJANE od 10.—17. dec.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. — Četrtek, 10. dec.: 17.30 Plošče, 18.00 Kmetijska ura. 18.30 Gimnastične vaje. 19.00 Italijanska. 19.30 Srbohrvaščina. 20.00 Prenos iz ljubljanske opere. 22.30 Čas in poročila. — Petek, 11. dec.: 11.30 Solska ura. 19.00 Francoščina. 19.30 Pravni kotiček. 20.15 Prenos iz Varšave. 22.00 Čas in poročila. — Sobota, 12. dec. 17.00 Salonski kvintet. 18.00 Zumberaški uskok. 18.30 Amaterjem v predarek. 19.00 Angleščina. 19.30 Spoznavanje blaga. 20.00 Rumunski večer: 1. Uvodna beseda, 2. klavir solo, g. Lipovšek, 3. vijolina solo, g. Pfeifer, 4. solospjevi, gđc. Mezetovec. 21.15 Salonski kvintet. 22.00 Čas in poročila, lahka glasba. — Nedelja, 13. dec. 8.00 O živinoreji. 8.30 Kmetijski nasveti. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje. 10.30 O narodno obrambnem delu. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas, vesti, plošče. 15.15 Dekliška ura. 15.45 Operetna glasba: pojeja ga. Levičnik in g. Gelačin s spremljevanjem salonskega kvinteta. 16.30 »Iz ljubljene sine«, opereta. 20.00 Prenos iz dvorane Union. 21.15 Duetni večer: gđc. Majdičeva in g. Maršec. 22.00 Čas, vesti. 22.15 Salonski kvintet. — Ponedeljek, 14. dec.: 18.30 Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa. 19.00 Češčina. 19.30 Prenos opere »Fidelio« z Dunaja. 22.30 Čas, poročila. — Torek, 15. dec. 11.30 Solska ura: V završniški elektrarni. 17.30 Otroški kotiček. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Nemščina. 19.30 Eksperimentalno fonična studija (dr. Veber). 20.00 Uvod v radiotehniko. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Čas in poročila. — Sreda, 16. dec. 18.30 O morju. 19.00 Nemščina. 19.30 Narodno obrambno delo. 20.00 Literarna ura. 20.30 Samospjevi g. Mirko Pugljin. 21.15 Salonski kvintet. 22.00 Čas in poročila.

n Kat. Prosvetno društvo v Sv. Jakobu ob Savi priredi v nedeljo 13. dec. 1931 ob 3 popoldne igro »Zloba in zvestoba«. Vabljeni!

Bolniška strežnica: »Bolnik, ki smo ga danes sprejeli, je pa res lep človek.«

Zdravnik: »Da, že vem, saj se mi je ravnokar pritožil, da mu je že deset strežnic vročino merilo, zato ne hodite še vi tja.«

J. Piškur:

Črne bukve kmečkega stanu

Proti koncu leta 1895., torej ravno pred šest in tridesetimi leti, je izšla v Ljubljani precej obsežna knjiga z naslovom: »Črne bukve kmečkega stanu«. Jedro kmečkega vprašanja. Napisal je to knjigo dr. J. Ev. Krek. Ker velika večina »Domoljubovih« bralcev dobro pozna našega nepozabnega dr. Kreka in njegovo velikansko delo za napredek in srečo slovenskega kmeta, se nam zdi vredno, da se nekoliko ustavimo in pomudimo pri tej zanimivi, a precej neznani knjigi.

Kakšen namen je imel pisatelj, ko se je lotil to, zlasti za današnje čase tako važne knjige? Sam pravi v uvodu, da »hoče vsaj površno podati sliko kmečkih razmer svojih dni in razkriti vsaj glavne rane, katere trpi ves kmečki stan, in tako pri tem ali onem zbuditi zanimanje za proučevanje kmečkega vprašanja.« Jaz mislim, da je ta namen v polni meri tudi dosegel.

Pred 36. leti je torej izšla ta pomembna knjiga — mimogrede bodi omenjeno, da je spis najprej izšel v »Slovenca« l. 1895. — pa se človeku kljub temu zdi, kot bi bila napisana šele pred nekaj meseci, morda šele pred nekaj tedni. In kot bi bila napisana prav za prav za našo dobo in za razmere, ki so nastale pred našimi očmi! Kako to? Poglejte! Čeprav se je od tedaj marsikaj predrugačilo, čeprav so se spremenile državne meje in število prebivalcev v posameznih državah, vendar pre mnogo enakih stvari še danes prav tako ovira in tlač uboga kmeta, sploh vsakega delavnega človeka. Že naslov sam te knjige nam veliko pove: »Črne bukve kmečkega stanu«. Ali ne bi danes lahko zopet začeli pisati »črnih bukve« našemu kmetu, ali dandanes ne velja jo

prav vse besede, kakor jih je takrat zapisal dr. Krek? Samo nekaj stavkov vam bom navedel, pa sami sodite, če ni res! Takole piše Krek precej na prvi strani: »Kmetu se slabo godi. Ta klic odmeva po širni zemlji, kar je že silen dokaz, da je resničen. Izkušnje, ki jih nam, kmečkim sinovom in živečim med kmečkim stanom, podaja vsakdanje življenje, nam potrjuje ravno to. Dan za dnem vidimo, kako se pred našimi očmi vrše žalostne izpremembe, ki jih tvori kapital brezsrčno v poljedelskih vrstah. Mnogo gospodarstev je že razjedeni, razkosani; kot borni nemanici tavajo njihovi prejšnji gospodarji in njihove družine po svetu, prodajajoč svojo osebno delavsko moč za — ljubi kruhek. Delavska moč jim je edino, kar so si resili. Na milijone je že narasla ta vrsta — utopljenec v kapitalističnem morju. Drugi so na potu za njimi. Dozdevno se še upirajo velovom. Toda neizogibna je tudi njim gospodarska smrt v nevarnem boju. Nekaj se jih še vzdržuje, zaupajoč na svoje v premoženju prihranjeno delo, a še bolj na boljše čase. A neko otožno, mrklo čustvo vlada tudi v njih. Da gredo vsako leto na slabše, jim je preveč gotovo dokazano, da bi se brez velikega strahu vdali negotovim nadam. Poljedelske krize imajo vse države. In kriza je v gospodarskem življenju to, kar revolucija v političnem.«

No, pa sedaj preudarite in recite, če je danes kaj drugače! Ves svet ječi v strašni gospodarski krizi in tudi pri nas, v slovenskih dešelih se je letos o tem mnogo pisalo in govorilo. Pred seboj imam več kot dvajset časopisov, ki so letos pisali in razpravljali o tem. In vendar se je od Krekovih časov spremenilo, ampak samo toliko, da so tedaj stiskali kmeta

fantje, ki mislijo resno, ki hočejo imeti lepo in dobro ženo. Takih fantov je v tej dolini več. Seveda si večina izmed njih želi poleg lepe in dobre tudi bogato neveste. Toda znano je, kakšna je mladina. Vsak dan drugače računa in samo to ceni, kar ji trenutno prija. Lizi resni fantje ne dajo miru. Ogovarjajo jo na poti v cerkev in na trg. Odgovarja vsem prijazno, odbije pa odločno vsako ponudbo.

Lepo in dobro ženo bi rad dobil mlad gospodar, Kristen po imenu, toda nikoli mu nobena ni bila dovolj lepa in dobra. Včasih že misli, da je našel pravo. Samo Bog varuj, da bi prijazno spregovorila z drugim fantem; potem je ne pogleda več... Kristen je poddal po materi lep grunt, oče pa se je vdrugič priženil drugam. Kristen je zal in ponosen fant. Najlepši topničar je bil na orožnih vajah, pri delu je preudaren, v preprih pogumen. Svetnemu šumu se večinoma odmika. Za dekleta, ki so bila glavni vzrok preprirov, ne mara. Vsaka mu je nezvesta. Zaradi njih se lahko prepirajo, drobe kozarec, lomijo stole, on se ne gane od svojega polča. V Lizinem vedenju je nekaj posebnega, vsi so edini, da ni s ceste prišla. Zato še bolj radovedno poizvedujejo, odkod je prav za prav. Toda ničesar ne zvedo. Nekaj je kriv slučaj, nekaj promet, ki je bil takrat zelo skromen. Kraji po deset ur hoda narazen, so si bili bolj tuji kakor danes petkrat bolj oddaljeni. Kakor povsod, kjer je kaj skrivnostnega, nastajajo izmišljene zgodbe in se širijo govorice, tako tudi o Lizini preteklosti. Nekateri pravijo, da je ubegla zločinka, drugi, da je utekla možu, tretji zopet, da je kmečko dekle, ki je ušlo neljubi poroki. Toda vse govorice kmalu izgube svojo moč, kajti Liza gre mirno po svoji poti naprej, kakor zvezda po nebesu. Vprav skrivnost, v katero se Liza zavija, fante še bolj privlači, posebno Kristena, čigar hiša ni daleč od kraja.

kjer Liza služi. Posestvi skoraj mejita. Če gre Kristen v dolino, mora iti mimo njene hiše. V začetku hodi mimo popolnoma hladnokrvno. Če jo slučajno dobi, se z njo pogovarja, rad stopi k nji pod široko streho, kjer ob studencu umiva krompir. Liza mu prijazno odgovarja. Beseda da besedo, včasih pogovora kar prekiniti ne moreta. Seveda ljudje to prej opazijo, kakor sama. Kristen jo hoče vselej peljati s seboj v gostilno, kadar jo sreča v trgu ali na peti domov. Toda tudi z njim prav kakor z drugim noče izpiti niti kozarec. Kristen je vseh tega nevoljen, po njegovem mnenju je za deklo častno, če ga mlad gospodar povabi na čašo vina.

Ko pa spozna, da postopa z vsemi tako, in izve, da še ni prestopila gostilniškega praga, odkar služi v vasi, mu njeno vedenje ugaja vedno bolj. Vendar ne naha s poskusi. Vselej, kadar jo sreča na poti, jo povabi v gostilno in ji naroči, da bo prihodnjo nedeljo tam in tam, da mora priti. Vselej je nevoljen, ko ona ponudbo odkloni.

Pa je res zanimiv ta ženski in moški svet. Dokler so samski, zaročeni šele ali novoročeni, so ženske silno ljubeznive, možki pa radodarni, da se človek kar čudi; v tem oziru je v mestu in na deželi enako. Tako naroči fante dekliču pečenko ali vsaj boljšega kruha, rdeče vino mora priti na mizo, četudi bi ga moral iztisniti izpod nohtov. Nikoli se mu ne zdi preveč. Plačuje, kakor bi imel kraljevske zaklade in bi njegov oče doma ne vedel kam z denarjem. Ko se pa oženi, je tega razkošja konec. Kolikor bolj je bil prej radodaren, toliko bolj je sedaj skop. Ko sili žena z njim v gostilno, vselej nastane prepri. Podobno je z dekliško ljubeznivostjo; kakor slanina je, na katero lovimo miši. Če se miška vjame in slanino sne, druga slanina ne zraste več, stara pa je snedena.

Čin, pravi mož, ne bo nič presenetljivega, ako bomo lahko v kratkem napravili polet na luno. Dalje je Kipfer prepričan, da se bodo bodoče vojne vojevale ne na zemlji, marveč 20 km visoko v zraku, in o teh bitkah ne bo prebivalstvo na zemlji sploh nič vedelo.

Mož in žena. — Mnogo stvari imam, o katerih bi se rada s teboj pomenila. — Končno sem doživel izpremembo. Navadno se hočem z menoj pomeniti o stvarih, ki jih še nimam.

Med vsako bikoborbo na španskem pogine šest bikov in okrog 20 konj.

Leta 1930 so razne mlekarne in sirarne v državi Mississippi pridelale 7.000.000 funtov surovega masla.

20 vrst različnih klobas se izdeluje v Nemčiji.

Dober radioaparati. Ali bom mogel slišati na ta radioaparati tudi tuje postaje? — vpraša kupec v trgovini. — Seveda jih boste lahko. Ali hočete poskusiti kar tu? — Prosim. — Ta hip oddaja Barcelona — pravi trgovec in kupec zasliši silno prasketanje in pokanje. — Slišite dobro, kaj ne? To je španska revolucija.

Elegantni čevlji za ples.

129.-

Vrsta 5405-07

Novi kraj izrezanih čevljev napravi nožice manjše kot so in daje poudarjenim linijam poseben izraz. Imamo jih iz crep de china in svilenega atlasa. S tem čevljev smo ugodili Vašemu okusu in Vašim zahtevam.

129.-

Vrsta 9775-03

Vedno elegantni in vedno močerni so enostavni čevlji na zaponko. Imamo jih iz svilenega črne ali belega atlasa, ki jih barvamo v istem tonu, kot je Vaša toaletna lila iz bombaznega atlasa ali barvna za Din 69 —.

129.-

Vrsta 5485-51

Zadnji pariški model plesnih čevljev, ki smo mu posvetili toliko pozornost, da nam je uspelo napraviti ga za našo enako edinstveno ceno, kot ostale čevlje za ples. Preizkuste jih v naših prodajalnah.

Brinje, fige in slive

za žganjekuho prodaja po najnižji ceni trvdka
IVAN JELACIN, Ljubljana, Emonska cesta št. 2.

Gramophone, plošče in ure dobite najceneje
pri M. Wachter, diplomirani urar Novomesto.

Sem zvedel, da z Jožetom ne govorita? Res je, užalil me je. »Tako? Kaj pa ti je rekel?« »Vprašal me je če znam peti.« »To pa vendar ni nobena žalitev.« »Pač, pač, kajti vprašal me je baš, ko sem odpel neko pesem.«

Glasbila za vse!

Vilene od Din 50 —
Gitare od Din 100 —
Trumpe od Din 150 —
Harmone od Din 120 —
Kromblice in klavirske in-
strumente

Zahteva te brezplačno

CENIK

4 največje inženirski in strojniški delavnice v Ljubljani

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 107

Brezplačen peuk v vsiljanju. Navodila v ceniku.

Star gospod se je ustavil poleg jokajočega dečka. »Zakaj pa jočeš?« ga je vprašal sočutno.

»B-u-u-u-u, deset dinarjev sem našel« je povedal fant. »Čemu se potem dereš? Če bi jaz našel kovača, bil bi vesel.«

»Vi me ne razumete« je mrmral fantič, »če dam kovača očetu, me mati nabunka, če ga dam materi, me našeska oče, če ga pa zase obdržim, me nabijeta oba.«

Ure, zlatnino in srebrnino

Kupite poceni in dobro
pri trvdki

H. SUTTNER

Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpoloža se na vse
kraje Evrope, Ame-
rike, Afrike, Azije in
Avstralije.

Lasna protokolirana
tovarna ur v Sviči.
Ure v vseh cenah od
Din 44 — naprej
St. 120 Kovana
anker ura Din 44 —
s sekundnim kazal-
cem Din 78 —

St. 121. Ista z radijem Din 58 —, s sekundnim ka-
zalcem Din 94 —, St. 125. Budilna ura 16 cm visoka
Din 49 —, z radijem Din 76 — Zahtevajte veliki
ilustrovani cenik zastonj in poštnice pristo od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Mojo ženo zopet zobje bolijo« je pravil
Strnad svojemu prijatelju.

»Zakaj pa ne gre k zobozdravniku?«

»Zato, ker misli da bo zdravnik na zobeh
poznal koliko je stara.«

L. MIKUŽ

Ljubljana, Mestni trg 15

Na malo **Dežniki** Na veliko
Ustanovljeno 1839 Telefon 2262

Dora in Flora sta se sprehajali po sre-
voredu, ko je Flora naenkrat postala ter dala
slepemu beraču nekaj drobiža. Nisem si
mogla kaj, da mu ne bi dala par dinarjev, ko
je pa tako lepo rekel: »prosim milodara, lepa
gospodična.« Dora se je nasmehnila ter Floro
zavrnila: »To je dokaz, da je bil berač v res-
nici slep.«

Cenjena gospođin a — Zapamti le si
tako! Izgledajo pravi zaviki Dr. Oetkerja

Dr. A. Oetker-jov
pečilni prašek
je izredno
kakovostno izdelan
v Ljubljani

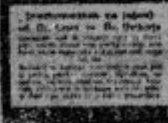
Backin

Dr. A. Oetker-jov
vaniljnov sladkor
je izredno
kakovostno izdelan
v Ljubljani

Dr. A. Oetker-jov
vaniljnov sladkor
je izredno
kakovostno izdelan
v Ljubljani

Dr. A. Oetker-jov
vaniljnov sladkor
je izredno
kakovostno izdelan
v Ljubljani

Ce hoče, da Vam v
resnici kolači in pecivo
bodo po želji, zahtevajte
pri trgovcu Dr. Oetkerjev
pečilni prašek „Backin“,
kakor tudi Dr. Oetkerjev
vaniljnov sladkor in nado-
mestilo jaje „Bactamia“

Jamči za uspeh svetovna znanika Dr. Oetker, iz-
najditelj pečilnega praška — Brezplačne recepte
knjižice dobite pri Vašem trgovcu

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brzjavni naslov:
GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500,000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik,
Maribor, Kočevje, Celje, Som'or, Djakovo Spili.

Kapital in rezer. nad Din 16,000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulanatneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu